



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-156-26

Druk nr 3136

Warszawa, 24 września 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o podatku akcyzowym
oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej
finansowanych ze środków publicznych.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 412, 414, 846 i 1206) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 93 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stawka akcyzy na alkohol etylowy wynosi 10 109,00 zł od 1 hektolitra alkoholu etylowego 100% vol. zawartego w gotowym wyrobie.”;

2) w art. 94 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stawka akcyzy na piwo wynosi 13,82 zł od 1 hektolitra za każdy stopień Plato gotowego wyrobu.”;

3) w art. 95 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stawka akcyzy na wino wynosi 280,83 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu.”;

4) w art. 96 w ust. 4 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) na cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0 % objętości – 122,71 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu;

2) na pozostałe napoje fermentowane – 280,83 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu.”;

5) w art. 97 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stawka akcyzy na wyroby pośrednie wynosi 562,93 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 97 po ust. 8a dodaje się ust. 8aa w brzmieniu:

„8aa. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 8a, podlega zwiększeniu o wysokość środków odpowiadającą nadwyżce sumy wpływów z podatku akcyzowego od:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203, 791, 972, 986 i 1007.

- 1) alkoholu etylowego,
- 2) piwa,
- 3) wina, napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich

– w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 412, 414, 846 i ...) uzyskanej w każdym kolejnym roku budżetowym względem roku 2026, przy czym zwiększenie tej dotacji następuje w drugim roku następującym po roku, w którym nadwyżka ta została uzyskana.”;

- 2) w art. 131d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach środków, o których mowa w art. 131c ust. 1, jest możliwe przekazanie do Funduszu dotacji podmiotowej z budżetu państwa na finansowanie świadczeń gwarantowanych, przy czym do tych środków nie zalicza się środków, o których mowa w art. 97 ust. 8aa.”.

Art. 3. Przepis art. 97 ust. 8aa ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się po raz pierwszy do dotacji, o której mowa w art. 97 ust. 8a ustawy zmienianej w art. 2, przekazywanej w roku 2029.

Art. 4. 1. W latach 2027 i 2028 dotacja, o której mowa w art. 97 ust. 8a ustawy zmienianej w art. 2, podlega zwiększeniu o 1 400 mln zł w każdym roku.

2. Zwiększenia dotacji, o którym mowa w ust. 1, nie zalicza się do środków, o których mowa w art. 131c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zawiera regulacje nowelizujące ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 412, z późn. zm. – zwaną dalej „u.p.a.”) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.).

Projekt zakłada od dnia 1 stycznia 2027 r. aktualizację tzw. akcyzowej mapy drogowej w zakresie stawek akcyzy na napoje alkoholowe na ten rok, odpowiadając na problem nadmiernej i rosnącej dostępności cenowej napojów alkoholowych oraz związanych z tym kosztów społecznych i zdrowotnych.

Akcyzowa mapa drogowa została wprowadzona w 2022 r. i zakładała podwyżkę stawek na napoje alkoholowe o 10 % w pierwszym roku jej obowiązywania i po 5 % rocznie w kolejnych latach aż do 2027 roku. U podstaw tak określonego tempa wzrostu stawek akcyzy legło założenie konieczności przeciwdziałania wzrostowi dostępności ekonomicznej tych wyrobów. Niedopuszczenie do niekontrolowanego zwiększania tego parametru pozwala bowiem ograniczać negatywne skutki społeczne wynikłe z nadużywania alkoholu oraz zachować stabilną relację finansowania tych kosztów wpływami fiskalnymi generowanymi na skutek ich konsumpcji.

Polska znalazła się na drugim miejscu w UE pod względem zgonów związanych z nadużywaniem alkoholu. W 2022 r. odnotowano 9,34 zgony na 100 tys. mieszkańców, co plasuje nas za Słowenią (15,69) i przed Chorwacją (7,72) oraz Danią (7,49)¹. Są to zgony, którym można zapobiec.

W 2010 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) przyjęła światową strategię działań na rzecz ograniczenia szkodliwego spożywania alkoholu. Ministrowie zdrowia krajów członkowskich, w tym przedstawiciele polskiego Ministerstwa Zdrowia, jednogłośnie zaakceptowali tę strategię na światowym szczycie zdrowia. WHO rekomenduje trzy optymalne i najbardziej efektywne strategie, w tym m.in. ograniczenie dostępności ekonomicznej (poprzez podatki i politykę cenową),

Tempo wzrostu cen alkoholu nie nadążało za wzrostem średniej płacy oraz płacy minimalnej. Choć szybki wzrost płacy minimalnej, a tym samym zmniejszenie nierówności ekonomicznych

¹ <https://politykazdrowotna.com/artykul/eurostat-polska-z-niepokojacymi-n1518634>

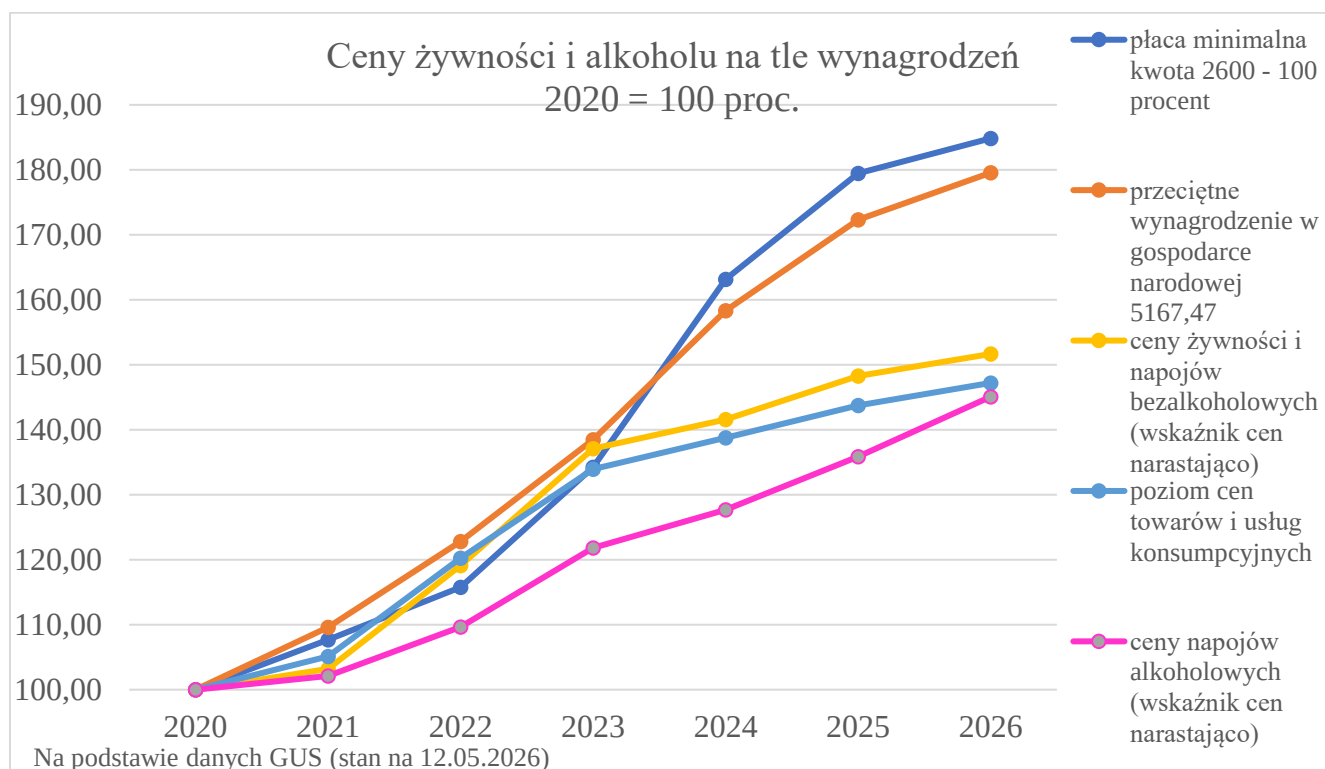
są korzystne, to brak proporcjonalnego wzrostu cen alkoholu doprowadził do zwiększenia jego dostępności.

Realny spadek siły nabywczej pieniądza jest najbardziej odczuwalny w kategorii żywności i energii, gdzie skumulowany wzrost cen w tym okresie przekroczył w wielu przypadkach 50–60 %. Wraz ze wzrostem średniego wynagrodzenia, wg danych GUS, za miesięczną wypłatę można kupić coraz większą ilość napojów alkoholowych. Przykładowo za przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2020 r. można było kupić 201 butelek wódki (0,5 l, 40 %), a w 2025 r. już 252 takich butelek.

Wyrób	2021	2022	2023	2024	2025
wódka czysta 40 % 0,5 l	216	219	221	238	252
piwo jasne pełne 0,5 l	1798	1889	1863	2103	2172
wino białe gronowe 0.75 l	256	269	279	313	339

Wg danych GUS.

W debacie publicznej fakt wzrostu dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych jest powszechnie dostrzegany i krytykowany. W odniesieniu do cen żywności i napojów bezalkoholowych, płacy minimalnej, przeciętnego wynagrodzenia i poziomu cen towarów i usług obserwowany negatywny trend z roku na rok pogłębia się.



Polityka akcyzowa państwa jest ważną częścią polityki fiskalnej, ale jednocześnie stanowi narzędzie regulujące poziom konsumpcji używek mających negatywny wpływ na zdrowie społeczeństwa. Pośrednio ma ona przełożenie na możliwość kontrolowania szkód zdrowotnych ponoszonych przez społeczeństwo oraz wielkości nakładów na ich leczenie i działalność profilaktyczną. Dodatkowo, wyższa cena zaporowa ogranicza inicjację alkoholową wśród osób młodych, co jest kluczowym celem Narodowego Programu Zdrowia.

W przypadku akcyzy brak jest mechanizmu automatycznego dostosowania obciążenia podatkowego do zmieniających się realiów otoczenia gospodarczego, tak jak w przypadku innych podatków (np. podatku dochodowego czy VAT), których wysokość określa się jako procentowy udział w cenie czy osiągniętym dochodzie, co za tym idzie, wpływy z tych danin podlegają z natury rzeczy samoistnej waloryzacji.

Z tego względu wysokość stawek podatku akcyzowego na napoje alkoholowe przyjęta w momencie projektowania założeń mapy drogowej nie odzwierciedla zmian, które nastąpiły po tym czasie, a które nie mogły być przewidziane ze względu na ich nadzwyczajny i nieoczekiwany charakter.

Wymagana jest zatem waloryzacja stawek akcyzy.

Projekt przewiduje podwyżkę stawek akcyzy w 2027 r. na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane i wyroby pośrednie.

Skumulowana inflacja w latach 2022–2026 wyniosła 43 %. Znacznie wyprzedziła więc skumulowane tempo wzrostu stawek akcyzy na alkohol, które zgodnie z obowiązującą mapą drogową w tym okresie wynieść miało 33 %. Planowana podwyżka stawek akcyzy pozwoli więc zniwelować powstałą różnicę.

Aktualizacja stawek akcyzy w obowiązującej do 2027 r. akcyzowej mapie drogowej nie narusza zasady zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa. Dotychczas obowiązujące stawki akcyzy były skalkulowane w oparciu o całkowicie inne parametry makroekonomiczne, które nie mogły, w okresie kiedy tworzone obowiązuje regulacje (2021 r.), uwzględniać wzrostu inflacji spowodowanego wybuchem wojny na Ukrainie czy realizacją polityki przeciwdziałania skutkom COVID-19. Wpływ tych działań na inflację w okresie obowiązywania mapy drogowej na używki jest istotny. W ślad natomiast za inflacją wzrosły wynagrodzenia. Brak automatycznej indeksacji stawek akcyzy zgodnie z tempem zjawisk rynkowych doprowadził do sytuacji, że napoje alkoholowe stały się relatywnie tańsze w stosunku do zarobków konsumentów niż prognozowane założenia.

Zasada zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa nie powinna być traktowana w sposób „sztywny”, nieuwzględniający nagłych, nieprzewidzianych zdarzeń rynkowych, które zmieniają w sposób zdecydowany uzgodnione z branżą, w tym wypadku branżą napojów alkoholowych, zaplanowane podwyżkami akcyzy cele. Bowiem akcyzowa mapa drogowa w swoich założeniach miała na celu ograniczenie dostępności cenowej ww. wyrobów. Wzrost inflacji i idący za nią wzrost wynagrodzeń zdezaktualizował dotychczasową akcyzową mapę drogową przy obecnie obowiązujących niezmiennych stawkach akcyzy. Dlatego konieczna stała się aktualizacja obowiązujących stawek akcyzy w oparciu o nowe, skorygowane parametry makroekonomiczne.

Uchwalona przez Sejm RP ustawa z dnia 7 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, przewidywała waloryzację stawek na napoje alkoholowe o 15 % w roku 2026 i o 10 % w kolejnym roku. Ustawa ta nie została jednak podpisana przez Prezydenta RP. Stawki zaproponowane w niniejszym projekcie zostały przyjęte w wysokości odpowiadającej stawkom podatku akcyzowego określonym na 2027 rok w uchwalonej 7 listopada 2025 r. ustawie o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, która została zawetowana.

Spożywanie alkoholu jest szkodliwe dla zdrowia, ale także generuje ogromne negatywne skutki w wymiarze społecznym i gospodarczym. Złożoność tego problemu wymaga zestawu uzupełniających się działań, które będą służyć stworzeniu środowiska wspierającego ograniczenie szkód związanych z piciem alkoholu. Niniejszy projekt, poza wyżej wskazanymi działaniami prewencyjnymi w wymiarze ekonomicznym ma wpływ na zdrowie publiczne również poprzez działania naprawcze, tj. bezpośrednie zasilenie systemu leczenia dzięki zwiększeniu dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia o środki odpowiadające nadwyżce sumy wpływów z podatku akcyzowego od niektórych napojów alkoholowych.

Szczegółowy zakres proponowanych zmian obejmuje

Dostępność alkoholu w Polsce jest zbyt duża, stąd wprowadzona w 2022 r. akcyzowa mapa drogowa wymaga aktualizacji. Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu przede wszystkim ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków społecznych, wiążących się ze spożywaniem alkoholu.

Projekt przewiduje aktualizację obecnej akcyzowej mapy drogowej poprzez podwyżkę stawek akcyzy na:

- 1) alkohol etylowy:
 - w 2027 r. z 8811,00 zł/hl 100 % vol. do 10 109,00 zł/hl 100 % vol.,
- 2) piwo:
 - w 2027 r. z 12,04 zł/ hl st. Plato do 13,82 zł/ hl st. Plato,
- 3) wyroby winiarskie, w tym:
 - a) wino i napoje fermentowane:
 - w 2027 r. z 245,00 zł/hl do 280,83 zł/hl,
 - b) cydr i perry o mocy do 5 % obj.:
 - w 2027 r. z 97,00 zł/hl do 122,71 zł/hl,
 - c) wyroby pośrednie:
 - w 2027 r. z 490,00 zł/hl do 562,93 zł/hl,

Wzrost stawek podatku akcyzowego będzie oznaczać wzrost cen napojów alkoholowych. W przypadku przeniesienia przez podmioty obciążeń fiskalnych w zakresie podatku akcyzowego na konsumentów prawdopodobny jest następujący wzrost cen ww. wyrobów, a mianowicie:

Prognozowana cena po wzroście akcyzy o 20 %			
Wyrób	cena w zł		zmiana ceny w %
	przed podwyżką	po podwyżce	
wódka 0,5 l 40 %	35,35	39,58	11,96
piwo 12,5 stopni Plato	4,1	4,28	4,41
wino 0,75 l	26,3	26,74	1,68
Porto 0,75 l	30	30,88	2,95

Wg obliczeń własnych MF dot. cen z maja 2026 r.

Przepisy art. 1 pkt 1–5 dotyczą zmian w art. 93 ust. 4, art. 94 ust. 4, art. 95 ust. 4, art. 96 ust. 4, art. 97 ust. 4 u.p.a. w zakresie wysokości stawek podatku akcyzowego na napoje alkoholowe, tj. alkohol etylowy, piwo, napoje fermentowane i wyroby pośrednie, jakie będą obowiązywać w 2027 r.

Projekt zakłada ponadto zwiększenie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia o środki odpowiadające nadwyżce sumy wpływów z podatku akcyzowego od niektórych napojów alkoholowych. Wysokość zwiększenia dotacji podmiotowej nie jest wliczana do wysokości środków finansowych przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia, o których mowa w art. 131c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Przepisy art. 2 pkt 1 dotyczą powyższego zwiększenia dotacji podmiotowej na rzecz Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zwiększenie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia w oparciu o uzyskane dodatkowe wpływy z akcyzy odnosi się do roku 2026, bowiem będzie on ostatnim rokiem, w którym obowiązują dotychczasowe stawki akcyzy. Dane co do wysokości tego zwiększenia za pierwszy rok obowiązywania ustawy będą dostępne w roku 2028 i z uwagi na proces planowania budżetowego, po raz pierwszy będą mogły być zastosowane przy planowaniu zwiększenia dotacji w roku 2029. Z uwagi na fakt, że na etapie planowania dotacji w roku 2027 i 2028 nie będzie znana wysokość zwiększenia wpływów, wysokość zwiększenia dotacji zostanie ustalona na mocy art. 4 projektowanej ustawy na 1,4 mld zł równą szacowanemu, na dzień projektowania przepisów, zwiększeniu wpływów uzyskanych w związku z podwyższeniem stawek akcyzy już w pierwszym roku obowiązywania regulacji.

Wejście w życie proponowanych zmian

Zmiany zawarte w projekcie ustawy powinny wejść w życie w dniu 1 stycznia 2027 r. Wskazany termin wynika z charakteru planowanych zmian i konieczności ich niezwłocznego wprowadzenia, aby mogły one znaleźć zastosowanie już od początku przyszłego roku kalendarzowego.

W 2027 r. i 2028 r. dotacja przekazana dla NFZ podlegać będzie zwiększeniu o 1 400 mln zł w każdym roku. Pierwsze przekazanie środków do NFZ, na podstawie nadwyżki sumy wpływów z podatku akcyzowego od wskazanych napojów alkoholowych uzyskanej w roku budżetowym 2027 względem roku 2026, nastąpi w 2029 r.

Projekt ustawy umożliwi przeciwdziałanie narastającemu zjawiskom społecznym związanym ze spożywaniem alkoholu oraz wynikającym z tego negatywnym skutkom zdrowotnym, społecznym i ekonomicznym, które mają istotny wpływ na funkcjonowanie państwa i dobro obywateli.

Ponadto, w związku ze zwiększającymi się potrzebami w zakresie finansowania bezpieczeństwa i obronności państwa, konieczne jest zapewnienie stabilności finansów publicznych.

Proponowana nowelizacja jest niezbędna dla zachowania dyscypliny budżetowej w dobie niepewności geopolitycznej oraz stanowi realizację prozdrowotnej polityki państwa, zmierzającej do ograniczenia nadmiernej konsumpcji wyrobów alkoholowych poprzez mechanizm cenowy, jak również oddziaływanie naprawcze (poprzez bezpośrednie zasilenie systemu leczenia).

Należy przy tym zauważyć, że sama zmiana wysokości stawek akcyzy na napoje alkoholowe jest zmianą, która nie będzie wymagała od przedsiębiorców podejmowania nowych, określonych czynności w ramach posiadanych już zezwoleń – takich jak np. rozszerzenie zezwolenia akcyzowego o nowe wyroby akcyzowe. Jedynym skutkiem w tym zakresie, w przypadku konieczności aktualizacji kwoty zabezpieczenia akcyzowego, będzie formalna zmiana zezwolenia w części, w jakiej odnosi się do informacji o złożonym przez podmiot zabezpieczeniu akcyzowym. Tym samym proponowana zmiana nie wywiera wpływu na zasady wykonywania działalności gospodarczej przez podatników podatku akcyzowego.

Wpływ projektowanej regulacji na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw

Należy liczyć się ze zwiększeniem obciążeń dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw. Zwiększenie obciążeń nastąpi z uwagi na wzrost stawki akcyzy na napoje alkoholowe. Konsekwencje wyższej stawki podatku akcyzowego zostaną przeniesione na ostatecznych nabywców tych wyrobów. Wyższe ceny tych wyrobów mogą jednak wpłynąć docelowo na obniżenie konsumpcji, a w konsekwencji niższe wolumeny sprzedaży tych wyrobów.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie będzie podlegał notyfikacji technicznej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) w związku z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt ustawy z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych i opiniowania został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Edyta Białas-Giejbatow Dyrektor Departamentu Podatku Akcyzowego i Niektórych Danin Publicznych w Ministerstwie Finansów, tel.: 22 694-39-46, e-mail: sekretariatPAD@mf.gov.pl	Data sporządzenia 11.09.2026 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac UD 418
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Dostępność alkoholu w Polsce jest zbyt duża, stąd wprowadzona w 2022 r. akcyzowa mapa drogowa wymaga aktualizacji. Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu przede wszystkim ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków społecznych, wiążących się ze spożywaniem alkoholu.

Z roku na rok rośnie siła nabywcza konsumentów. Wraz ze wzrostem średniego wynagrodzenia (wg danych GUS) za miesięczną wypłatę można kupić coraz większą ilość napojów alkoholowych. Przykładowo, za przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2020 r. można było kupić 201 butelek wódki (0,5 l, 40 %), a w 2025 r. już 252 butelek.

Fakt wzrostu dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych jest powszechnie dostrzegany i krytykowany. Na tle tempa zmiany cen żywności i napojów bezalkoholowych, wyrobów tytoniowych, płacy minimalnej i przeciętnego wynagrodzenia obserwowany negatywny trend w odniesieniu do napojów alkoholowych z roku na rok pogłębia się. Skumulowana inflacja w latach 2022–2026 wyniosła 43 %. Znacznie wyprzedziła więc skumulowane tempo wzrostu stawek akcyzy na alkohol, które zgodnie z obowiązującą mapą drogową w tym okresie wynieść miało 33 %.

W raporcie: Global report on the use of alcohol taxes, 2025 (Globalny raport na temat stosowania podatków od alkoholu, 2025) WHO ostrzega, że niskie, niekorygowane o inflację podatki sprawiają, że te produkty pozostają przystępne cenowo, a systemy ochrony zdrowia zmagają się z chorobami, którym można zapobiec.

Z powyższych powodów wprowadzona w 2022 r. mapa drogowa wymaga aktualizacji i urealnienia.

Spożywanie alkoholu jest szkodliwe dla zdrowia, ale także generuje ogromne negatywne skutki w wymiarze, społecznym i gospodarczym. Złożoność tego problemu wymaga zestawu uzupełniających się działań, które będą służyć stworzeniu środowiska wspierającego ograniczenie szkód związanych z piciem alkoholu. Z tego względu projekt zakłada zwiększenie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia o środki odpowiadające nadwyżce sumy wpływów z podatku akcyzowego od niektórych napojów alkoholowych. W efekcie nastąpi zwiększenie nakładów przeznaczanych na ochronę zdrowia. Wysokość zwiększenia dotacji podmiotowej nie będzie wliczana do wysokości środków finansowych przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia, o których mowa w art. 131c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się aktualizację obecnej mapy drogowej poprzez podwyżkę stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane i wyroby pośrednie w 2027 r. w wysokości odpowiadającej stawkom podatku akcyzowego, określonym na ten rok w uchwalonej dnia 7 listopada 2025 r. ustawie o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, która nie uzyskała podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Proponowana zmiana stawek akcyzy w obowiązującej do 2027 r. tzw. „akcyzowej mapie drogowej” nie narusza zasady zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa. Dotychczas obowiązujące stawki akcyzy były skalkulowane w oparciu o całkowicie inne parametry makroekonomiczne, które nie mogły w okresie, kiedy tworzone obowiązuje regulacje (2021 r.), uwzględniać wzrostu inflacji i wynagrodzeń spowodowanych m.in. wybuchem wojny na Ukrainie, realizacją polityki przeciwdziałania skutkom COVID-19. Doprowadziło to do sytuacji, że napoje alkoholowe stały się relatywnie tańsze niż prognozowane założenia w stosunku do zarobków konsumentów.

Zasada zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa nie powinna być traktowana w sposób „szybki”, nieuwzględniający nagłych, nieprzewidzianych zdarzeń rynkowych, które zmieniają w sposób zdecydowany uzgodnione z branżą (w tym wypadku branżą napojów alkoholowych), zaplanowane podwyżkami akcyzy cele. Bowiemy „akcyzowa mapa

drogowa” w swoich założeniach miała na celu ograniczenie dostępności cenowej ww. wyrobów. Wzrost inflacji i idący za nią wzrost wynagrodzeń zdezaktualizował „akcyzową mapę drogową” przy obecnie obowiązujących, niezmiennych stawkach akcyzy. Dlatego konieczna stała się ich aktualizacja w oparciu o nowe skorygowane parametry makroekonomiczne.

Wobec powyższego, proponuje się podwyżkę stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane i wyroby pośrednie w 2027 r.:

- 1) na alkohol etylowy:
 - z 8811,00 zł/hl 100 % vol. do 10 109,00 zł/hl 100 % vol.,
- 2) na piwo:
 - z 12,04 zł/ hl st. Plato do 13,82 zł/ hl st. Plato,
- 3) na wyroby winiarskie, w tym:
 - a) na wino i napoje fermentowane:
 - z 245,00 zł/hl do 280,83 zł/hl,
 - b) na cydr i perry o mocy do 5 % obj.:
 - z 97,00 zł/hl do 122,71 zł/hl,
 - c) na wyroby pośrednie:
 - z 490,00 zł/hl do 562,93 zł/hl.

W odniesieniu do obecnie uregulowanych stawek akcyzy na 2027 r. na ww. napoje alkoholowe, przewiduje się ich wzrost o około 15 %, z tym że w przypadku cydru i perry niskoalkoholowych wzrost ten wyniesie około 26 %, z uwagi na brak waloryzacji stawki od 2013 r. Brak aktualizacji stawki akcyzy na cydr i perry o mocy do 5 % obj. doprowadził do zachwiania relacji pomiędzy opodatkowaniem poszczególnych kategorii napojów alkoholowych, zwiększając skalę uprzywilejowania tej kategorii ponad poziom pierwotnie zamierzony przez ustawodawcę.

Nowym elementem systemowym jest mechanizm powiązania nadwyżki dochodów z akcyzy od napojów alkoholowych, uzyskanej w każdym kolejnym roku budżetowym względem roku 2026 ze zwiększeniem dotacji podmiotowej z budżetu państwa dla Narodowego Funduszu Zdrowia na finansowanie świadczeń gwarantowanych, tj. świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w całości lub współfinansowanych ze środków publicznych na zasadach i w zakresie określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Przy czym wysokość zwiększenia dotacji podmiotowej nie będzie wliczana do wysokości środków finansowych przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia, o których mowa w art. 131c ust. 1 ww. ustawy. W konsekwencji, projektowana zmiana zwiększy wysokość nakładów na zdrowie, w tym na leczenie skutków spożywania alkoholu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Sposób opodatkowania napojów alkoholowych w Polsce wynika wprost z przepisów unijnych. Do napojów alkoholowych zalicza się alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie. Podział wynika z dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych. Poszczególne państwa członkowskie UE prowadzą autonomiczne polityki akcyzowe uwzględniające minimalne poziomy opodatkowania wynikające z dyrektywy Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych. Obecne stawki akcyzy na napoje alkoholowe wynikają z wprowadzonej w 2022 r. mapy drogowej. Zmiany te były szeroko wspierane i rekomendowane zarówno przez WHO, OECD, jak i środowisko medyczne. Zgodnie z zaleceniami WHO najskuteczniejszym instrumentem służącym ograniczaniu spożycia alkoholu jest ograniczenie ekonomicznej dostępności alkoholu.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wskazuje również, że kierowanie podatków od produktów szkodliwych (sin taxes) na leczenie ich skutków nie tylko odciąża system medyczny, ale też zwiększa społeczną akceptację dla wprowadzania wyższych podatków.

Krajowe stawki akcyzy na alkohol etylowy i piwo (na przykładzie piwa o ekstrakcie 12,5 stopnia Plato i zawartości alkoholu 5 % obj.) nie odbiegają od przeciętnych wartości w państwach członkowskich UE. Są one przy tym wyższe niż stawki w krajach członkowskich o najniższym poziomie opodatkowania. Należy jednak zwrócić uwagę, że państwa Europy Środkowej, w tym także te sąsiadujące z Polską, np. Niemcy, Czechy, Słowacja, Austria, Węgry, stosują stawki akcyzy niższe niż obowiązujące w Polsce. Natomiast w przypadku wina czy napojów fermentowanych aż kilkanaście państw członkowskich UE stosuje zerowe stawki akcyzy. Dotyczy to państw członkowskich o ugruntowanych tradycjach winiarskich, głównie z południa Europy, ale również Austrii, Niemiec, Czech czy Słowacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku akcyzowego od	2806	Centralny Rejestr Podmiotów Akcyzowych (CRPA)	Podmioty te będą płaciły wyższy podatek akcyzowy w

napojów alkoholowych na 19.05.2026 r.			związku z podwyżką stawki akcyzy na napoje alkoholowe
Konsumenci napojów alkoholowych oraz gospodarstwa domowe	Brak danych		Konsekwencje wyższych stawek podatku akcyzowego zostaną przeniesione na konsumentów tych wyrobów. Wyższe ceny detaliczne wyrobów mogą wpłynąć docelowo na obniżenie konsumpcji, a w konsekwencji niższe wolumeny sprzedaży
Narodowy Fundusz Zdrowia	1	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	Zwiększenie dotacji podmiotowej dla NFZ na finansowanie świadczeń gwarantowanych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt ustawy jednocześnie z przekazaniem do uzgodnień międzyresortowych został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Z chwilą udostępnienia projektu ustawy w BIP, każdy mógł zgłosić zainteresowanie pracami nad tym projektem w formie wymaganej ww. ustawą.

Projekt był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania. Konsultacje publiczne trwały 14 dni, a opiniowanie 21 dni. Skrócenie okresu konsultacji publicznych wynikało z charakteru planowanych zmian i konieczności ich niezwłocznego wprowadzenia, aby mogły one znaleźć zastosowanie już od początku przyszłego roku kalendarzowego.

Z konsultacji publicznych i opiniowania został sporządzony raport, który został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Podmioty, do których skierowany został projekt:

– w ramach konsultacji publicznych:

- 1) Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy,
- 2) Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa,
- 3) Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie,
- 4) Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich,
- 5) Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych,
- 6) Federacja Konsumentów,
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 8) Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysł Rozlewniczy”,
- 9) Krajowa Izba Gospodarcza Przemysłu Spożywczego i Opakowań,
- 10) Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców,
- 11) Stowarzyszenie Krajowej Unii Producentów Soków,
- 12) Konsultant Krajowy w dziedzinie zdrowia publicznego,
- 13) Polska Federacja Producentów Żywności – Związek Pracodawców,
- 14) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- 15) Polskie Towarzystwo Nauk Żywnościowych,
- 16) Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych,
- 17) Amerykańska Izba Handlowa,
- 18) Naczelna Izba Aptekarska,
- 19) Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i Wyrobów Medycznych POLFARMED,
- 20) Izba Gospodarcza „FARMACJA POLSKA”,
- 21) Polskie Stowarzyszenie Obsługi Rolnictwa POLSOR,
- 22) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”,

- 23) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
 24) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy,
 25) Polska Izba Handlu,
 26) Stowarzyszenie Obrony Praw Przedsiębiorców STOPP,
 27) Forum Prawo dla Rozwoju,
 28) Fundacja Republikańska,
 29) Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
 31) Instytut Finansów Publicznych,
 32) Stowarzyszenie Prawa Konkurencji,
 – w ramach opiniowania:
 1) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
 2) Związek Pracodawców Business Centre Club,
 3) Konfederacja „Lewiatan”,
 4) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
 5) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
 6) Rada Dialogu Społecznego,
 7) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
 8) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 9) Forum Związków Zawodowych,
 10) Związek Rzemiosła Polskiego,
 11) Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
 12) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
 13) Rada Działalności Pożytku Publicznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	1 2027	2 2028	3 2029	4 2030	5 2031	6 2032	7 2033	8 2034	9 2035	10 2036	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	18000
budżet państwa	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4000
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie) – NFZ	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	14000
Wydatki ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Saldo ogółem	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	18000
budżet państwa	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4000
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie) – NFZ	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	14000
Źródła finansowania	Środki w szacunkowej wysokości 1,4 mld zł z budżetu państwa zostaną przeznaczone na zwiększenie dotacji podmiotowej dla NFZ.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W związku z urealnieniem mapy drogowej oszacowane skutki budżetowe obejmują łączne wpływy z podatku akcyzowego oraz z podatku od towarów i usług. Oczekiwany skutek budżetowy obejmuje wzrost dochodów z napojów alkoholowych (akcyza + VAT).										

	Należy zakładać, że szacunkowe dochody mogą być niższe z powodu m.in. możliwości wzrostu szarej strefy, większego niż prognozowany spadku sprzedaży ww. wyrobów akcyzowych, wyprodukowania znacznej liczby zapasów przed wprowadzeniem planowanych podwyżek. Do obliczeń przyjęto następujące założenia: – jako wyjściowe przyjęto dane o ilości podlegających opodatkowaniu napojów alkoholowych w 2025 r., – zastosowano stawki akcyzy na napoje alkoholowe z uwzględnieniem proponowanej podwyżki na 2027 r., – przyjęto spadek sprzedaży alkoholu etylowego w wysokości 9 % r/r, pozostałych napojów alkoholowych w wysokości 7 % r/r. Wyliczone szacunkowe skutki budżetowe przy wskazanych założeniach w odniesieniu do osiągniętych dochodów w 2025 r. z tytułu akcyzy od napojów alkoholowych wynoszą ok. 1,4 mld zł (z VAT ok. 1,8 mld zł). Wykazane saldo szacunkowych wpływów do budżetu uwzględnia przekazanie środków w ramach dotacji podmiotowej z budżetu państwa dla Narodowego Funduszu Zdrowia w wysokości oszacowanych dochodów z podatku akcyzowego, tj. 1,4 mld zł. W związku z tym po stronie budżetu państwa pozostaje kwota 400 mln zł.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki					
Czas w latach od wejścia w życie zmian		1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-1800	-1800	-1800	-1800	-1800	-18000
	(dodaj/usuń)						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Podwyższenie stawek akcyzy na napoje alkoholowe co do zasady nie będzie skutkowało zwiększeniem obciążeń administracyjnych ani innych obciążeń o charakterze niepieniężnym dla przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie wpływa na obowiązki podmiotów wynikające z przepisów akcyzowych. W szczególności nie powoduje zmian w zakresie rejestracji w Centralnym Rejestrze Podmiotów Akcyzowych (CRPA), zasad wydawania/zmiany zezwoleń akcyzowych, prowadzenia ewidencji i dokumentacji, zasad składania deklaracji podatkowych, stosowania procedur związanych z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS, zarówno w obrocie krajowym, jak i wewnątrzwspólnotowym, niezależnie od rodzaju przemieszczenia (w procedurze zawieszenia poboru akcyzy i poza tą procedurą). Wpływ projektowanej regulacji może wystąpić w zakresie wysokości zabezpieczeń akcyzowych składanych przez podmioty obowiązane do ich złożenia. W związku z podwyższeniem stawek akcyzy, w niektórych przypadkach może zaistnieć konieczność dostosowania wysokości tych zabezpieczeń. Ponadto, w związku z tym, że w zezwoleniach akcyzowych wskazuje się formę i termin obowiązywania zabezpieczenia					

		akcyzowego, zmiana tego zabezpieczenia może wiązać się z koniecznością zmiany zezwolenia. Poza koniecznością poniesienia wyższych obciążeń podatkowych wynikających z podwyższenia stawek akcyzy oraz ewentualnego dostosowania wysokości zabezpieczeń akcyzowych, projekt nie nakłada na przedsiębiorców nowych obowiązków administracyjnych ani informacyjnych. Wyższe ceny napojów alkoholowych mogą wpłynąć docelowo na obniżenie konsumpcji, a w konsekwencji niższe wolumeny sprzedaży tych wyrobów.																		
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Podwyższenie stawek akcyzy na napoje alkoholowe co do zasady nie będzie skutkowało zwiększeniem obciążeń administracyjnych ani innych obciążeń o charakterze niepieniężnym dla przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie wpływa na obowiązki podmiotów wynikające z przepisów akcyzowych. W szczególności nie powoduje zmian w zakresie rejestracji w Centralnym Rejestrze Podmiotów Akcyzowych (CRPA), zasad wydawania/zmiany zezwoleń akcyzowych, prowadzenia ewidencji i dokumentacji, zasad składania deklaracji podatkowych, stosowania procedur związanych z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS, zarówno w obrocie krajowym, jak i wewnątrzwspólnotowym, niezależnie od rodzaju przemieszczenia (w procedurze zawieszenia poboru akcyzy i poza tą procedurą). Wpływ projektowanej regulacji może wystąpić w zakresie wysokości zabezpieczeń akcyzowych składanych przez podmioty obowiązane do ich złożenia. W związku z podwyższeniem stawek akcyzy, w niektórych przypadkach może zaistnieć konieczność dostosowania wysokości tych zabezpieczeń. Ponadto, w związku z tym, że w zezwoleniach akcyzowych wskazuje się formę i termin obowiązywania zabezpieczenia akcyzowego, zmiana tego zabezpieczenia może wiązać się z koniecznością zmiany zezwolenia. Poza koniecznością poniesienia wyższych obciążeń podatkowych wynikających z podwyższenia stawek akcyzy oraz ewentualnego dostosowania wysokości zabezpieczeń akcyzowych, projekt nie nakłada na przedsiębiorców nowych obowiązków administracyjnych ani informacyjnych. Wyższe ceny napojów alkoholowych mogą jednak wpłynąć docelowo na obniżenie konsumpcji, a w konsekwencji niższe wolumeny sprzedaży tych wyrobów. Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż detaliczną używek objętych projektowaną regulacją mogą zauważyć obniżenie popytu na te wyroby.																		
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Należy spodziewać się wyższych wydatków w przypadku gospodarstw domowych, w których są nabywane i konsumowane napoje alkoholowe. W związku z tym należy liczyć się ze stopniową rezygnacją z konsumpcji wyżej opodatkowanych, a co za tym idzie droższych, napojów alkoholowych. Brak wpływu na osoby niepełnosprawne i starsze.																		
	(dodaj/usuń)																			
Niemierzalne	(dodaj/usuń)																			
	(dodaj/usuń)																			
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zwiększenie obciążeń, w tym dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, w zakresie podatku akcyzowego z uwagi na wzrost opodatkowania akcyzą napojów alkoholowych. W przypadku przeniesienia przez podmioty obciążeń fiskalnych w zakresie podatku akcyzowego na konsumentów, prawdopodobny jest następujący wzrost cen wyrobów akcyzowych. <table><tr><th colspan="4">Prognozowana cena po wzroście akcyzy o 20%</th></tr><tr><th rowspan="2">wyrób</th><th colspan="2">cena w zł</th><th rowspan="2">zmiana ceny w %</th></tr><tr><th>przed podwyżką</th><th>po podwyżce</th></tr><tr><td>wódka 0,5 l 40 %</td><td>35,35</td><td>39,58</td><td>11,96</td></tr><tr><td>piwo 12,5 stopni Plato</td><td>4,1</td><td>4,28</td><td>4,41</td></tr></table>		Prognozowana cena po wzroście akcyzy o 20%				wyrób	cena w zł		zmiana ceny w %	przed podwyżką	po podwyżce	wódka 0,5 l 40 %	35,35	39,58	11,96	piwo 12,5 stopni Plato	4,1	4,28	4,41
Prognozowana cena po wzroście akcyzy o 20%																				
wyrób	cena w zł		zmiana ceny w %																	
	przed podwyżką	po podwyżce																		
wódka 0,5 l 40 %	35,35	39,58	11,96																	
piwo 12,5 stopni Plato	4,1	4,28	4,41																	

	<table border="1"> <tr> <td>wino 0,75 l</td> <td>26,3</td> <td>26,74</td> <td>1,68</td> </tr> <tr> <td>Porto 0,75 l</td> <td>30</td> <td>30,88</td> <td>2,95</td> </tr> </table>	wino 0,75 l	26,3	26,74	1,68	Porto 0,75 l	30	30,88	2,95
wino 0,75 l	26,3	26,74	1,68						
Porto 0,75 l	30	30,88	2,95						
Wg danych własnych Ministerstwa Finansów dot. cen z maja 2026 r.									
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu									
☒ nie dotyczy									
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy								
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:								
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	Tak ☐ nie ☒ nie dotyczy								
Zmiany stawek akcyzy są wprowadzane regularnie w systemach IT, bez ponoszenia dodatkowych kosztów i nie wymagają modyfikacji funkcjonujących w obszarze akcyzowym systemów: EMCS PL2, SZPROT PLUS, ZEFIR2.									
9. Wpływ na rynek pracy									
Zakres projektowanej nowelizacji nie wpłynie na rynek pracy.									
10. Wpływ na pozostałe obszary									
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne:								
	☐ informatyzacja ☒ zdrowie								
Omówienie wpływu	Wpływ projektowanych zmian na zdrowie publiczne ma charakter dwutorowy – działa zarówno prewencyjnie (poprzez mechanizmy ekonomiczne), jak i naprawczo (poprzez bezpośrednie zasilenie systemu leczenia. Wyższa cena zmniejsza ogólną konsumpcję alkoholu w społeczeństwie. Jest to najskuteczniejszy mechanizm chroniący grupy najbardziej wrażliwe ekonomicznie – w tym młodzież. Mniejsza konsumpcja to automatycznie mniej nowych przypadków zatruć, uzależnień oraz wypadków i aktów przemocy pod wpływem alkoholu.								
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego									
Projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.									
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?									
Efekty regulacji wynikające z nowelizacji ustawy o podatku akcyzowym będą na bieżąco monitorowane dynamiką dochodów z akcyzy od napojów alkoholowych, a także statystykami dotyczącymi wysokości konsumpcji napojów alkoholowych.									
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)									

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy

z 19 czerwca 2026 r.

o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (UD 418)

1. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania.

a) Podmioty, do których skierowano projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych lub wyrażenia opinii:

- 1) Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy,
- 2) Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa,
- 3) Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie,
- 4) Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich,
- 5) Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych,
- 6) Federacja Konsumentów,
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 8) Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysł Rozlewniczy”,
- 9) Krajowa Izba Gospodarcza Przemysłu Spożywczego i Opakowań,
- 10) Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców,
- 11) Stowarzyszenie Krajowej Unii Producentów Soków,
- 12) Konsultant Krajowy w dziedzinie zdrowia publicznego,
- 13) Polska Federacja Producentów Żywności- Związek Pracodawców,
- 14) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- 15) Polskie Towarzystwo Nauk Żywnościowych,
- 16) Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych,
- 17) Amerykańska Izba Handlowa,
- 18) Naczelna Izba Aptekarska,
- 19) Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i Wyrobów Medycznych POLFARMED,
- 20) Izba Gospodarcza „FARMACJA POLSKA”,
- 21) Polskie Stowarzyszenie Obsługi Rolnictwa POLSOR,
- 22) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”,
- 23) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy,
- 24) Polska Izba Handlu,
- 25) Stowarzyszenie Obrony Praw Przedsiębiorców STOPP,
- 26) Forum Prawo dla Rozwoju,

- 27) Fundacja Republikańska,
- 28) Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 29) Instytut Finansów Publicznych,
- 30) Stowarzyszenie Prawa Konkurencji,
- 31) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 32) Związek Pracodawców Business Centre Club,
- 33) Konfederacja „Lewiatan”,
- 34) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 35) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
- 36) Rada Dialogu Społecznego,
- 37) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 38) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 39) Forum Związków Zawodowych,
- 40) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 41) Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
- 42) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- 43) Rada Działalności Pożytku Publicznego.

b) Podmioty, które przedstawiły stanowisko lub opinię:

- 1) Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich,
- 2) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 3) Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (BPCC) Francusko-Polska Izba Gospodarcza (CCIFP),
- 4) Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki,
- 5) Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza (NPCC),
- 6) Polish Vodka Association,
- 7) Polska Izba Handlu,
- 8) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
- 9) Porozumienie Zielonogórskie Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia,
- 10) Fundacja Rzecznik Podatników,
- 11) Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 12) Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce - Browary Polskie,
- 13) Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy,
- 14) Fundacja Forum Konsumentów,
- 15) Fundacja Polemika,
- 16) Kongres Polskiego Biznesu RP,
- 17) Kultura na Plus,
- 18) Młodzi dla Prawa,

- 19) Oddolny Ogólnopolski Protest Rolników,
- 20) Ogólnopolska Federacja Młodych,
- 21) Powiatowy Klub Futsalu Catan Opatów,
- 22) Grupa Razem Zdziałamy Więcej,
- 23) Stowarzyszenie Forum Rozwoju,
- 24) Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego,
- 25) Burmistrz Miasta Żywca,
- 26) Gmina Warka,
- 27) Grupa Żywiec Sp. z o.o.,
- 28) Instytut Gospodarki Rolnej,
- 29) Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych,
- 30) Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Rolnictwa i Żywności,
- 31) Rada Krajowa Sekcji Przemysłu Piwowarskiego NSZZ Solidarność,
- 32) Związek Gorzelni Polskich,
- 33) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
- 34) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego,
- 35) Konfederacja Lewiatan,
- 36) OPZZ Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 37) Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
- 38) Pracodawcy RP,
- 39) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- 40) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP),
- 41) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

c) Omówienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich

Treść uwag oraz stanowisko Ministerstwa Finansów do zgłoszonych uwag zostały przedstawione w załączniku do niniejszego raportu.

2. Informacja o okresie przeprowadzenia konsultacji publicznych i opiniowania i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska

Projekt ustawy został poddany konsultacjom publicznym równolegle z uzgodnieniami międzyresortowymi i przekazaniem projektu do zaopiniowania związkom zawodowym i organizacjom związkowym.

Pismami nr PAD6.8100.9.2026 z dnia 23 czerwca 2026 r. Minister Finansów i Gospodarki poinformował o zamieszczeniu projektu ustawy w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Przewidziano na:

- 1) konsultacje publiczne - termin do dnia 7 lipca 2026 r.
- 2) opiniowanie projektu - termin do dnia 14 lipca 2026 r.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Z uwagi na zakres projektu nie zasięgano opinii oraz nie dokonywano konsultacji i uzgodnień z organami oraz instytucjami Unii Europejskiej.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

- 1) Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa – data wpływu zgłoszenia 7.07.2026 r.

Uwagi zgłoszone w ramach **konsultacji publicznych i opiniowania** do projektu **UD 418**

Lp.	Nazwa podmiotu	Przepis ustawy, którego dotyczy uwaga	Treść zgłoszonej uwagi	Stanowisko Ministerstwa Finansów
1	Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (BPCC) Francusko-Polska Izba Gospodarcza (CCIFP) Polish Vodka Association Polska Izba Handlu Burmistrz Miasta Żywca Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Związek Pracodawców	Uwagi o charakterze ogólnym	<i>Postulat dochowania zasady 6-cio miesięcznego vacatio legis dla ustaw zwiększających obciążenia dla przedsiębiorców</i> Projekt wprowadza podwyżkę akcyzy na alkohol o 20% w 2027 r. (zamiast 5% zapisanych w Akcyzowej Mapie Drogowej na lata 2021-2027). Tak wysokie zmiany w podatku akcyzowym, wprowadzane bez 6-miesięcznego vacatio legis (o którym obecny rząd wielokrotnie zapewniał w przypadku wprowadzania nowych przepisów podatkowych) są bardzo niepokojące z punktu widzenia przedsiębiorców. Nie bez przyczyny mapa drogowa podwyżek stawek akcyzy na wyroby alkoholowe, została uchwalona w 2021 r. na okres 6 lat, właśnie po to, aby zapewnić przewidywalność funkcjonowania branż, na które oddziałuje, stabilność prowadzenia biznesu oraz na wiarygodność Polski w oczach inwestorów zagranicznych. Zgodnie z obietnicą koalicji rządzącej, a także przyjętymi w 2025 r. ustawami deregulacyjnymi, wszystkie akty prawne o znaczeniu gospodarczym, w tym te dotyczące zmian podatkowych, powinny obowiązywać co najmniej 6-miesięczny okres vacatio legis. Dla przedsiębiorców liczących na przewidywalność i stabilność polskiego prawa zobowiązanie to ma kluczowe znaczenie, zwłaszcza w sytuacji, gdy projekt UD418, zakładający wejście w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., jest już drugą w tej kadencji próbą wprowadzenia analogicznej, drastycznej podwyżki.	Postulat nieuwzględniony W uzasadnieniu do projektu wyjaśniona została kwestia terminu wejścia w życie wprowadzanych rozwiązań. Zmiany zawarte w projekcie ustawy powinny wejść w życie w dniu 1 stycznia 2027 r. Wskazany termin wynika z charakteru planowanych zmian i konieczności ich niezwłocznego wprowadzenia, aby mogły one znaleźć zastosowanie już od początku przyszłego roku kalendarzowego.

	Polski Przemysł Spirytusowy			
2	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki Polish Vodka Association Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy	Uwaga o charakterze ogólnym	Postulat zmiany podstawy opodatkowania piwa Zastąpienie jednolitej, procentowej podwyżki wszystkich stawek akcyzy reformą podstawy opodatkowania piwa opartą na rzeczywistej zawartości alkoholu, wdrażaną stopniowo według harmonogramu analogicznego do zaproponowanego w raporcie Fundacji (2027–2039, ok. 3,85% rocznie); Nie ma racjonalnego uzasadnienia dla faktu, że napój RTD i piwo o tej samej pojemności (330 ml) i tej samej zawartości alkoholu (5%) są obciążone innymi kwotami akcyzy (RTD – 1,38 zł a piwo 0,44 zł). Ta dysproporcja wynika z innego sposobu naliczania akcyzy na różne kategorie alkoholu. Branża spirytusowa od lat apeluje o równe traktowanie wszystkich kategorii alkoholu, jako że wszystkie zawierają tę samą substancję, jaką jest etanol. Wprowadzenie ujednolicenia liczenia akcyzy dla wszystkich kategorii pozwoliłoby uzyskać o kilka miliardów większe wpływy do budżetu państwa niż podwyżka akcyzy. Tak się stało w Niderlandach, kiedy kilka lat temu zastąpiono akcyzę od piwa opartą na Plato, jednolitą dla wszystkich rodzajów alkoholi metodą opartą na zawartości czystego alkoholu w napoju.	Postulat nieuwzględniony Postulat wykracza poza ramy projektu ustawy. Opodatkowanie piwa wg liczby stopni Plato wyrobu jest jedną z dopuszczonych metod naliczania akcyzy w UE. Stosują je kraje regionu, w tym kraje o wielowiekowej tradycji warzenia piwa jak Niemcy, Czechy czy Austria. Nie jest to więc metoda dyskryminująca napoje spirytusowe, a wynika ona wprost z prawodawstwa wspólnotowego i jest powszechnie stosowana w krajach kultywujących tradycję spożywania piwa jako napoju o walorach smakowych a nie źródła „tanich procentów”. Przyjęta w kraju metoda obliczania akcyzy opiera się na tej tradycji. Piwo nie może być z założenia postrzegane jako napój konkurujący z wódką.
3	Fundacja Rzecznika Podatników Grupa Żywiec Sp. z o.o.	Uwagi o charakterze ogólnym	Zarzut niespójnej polityki alkoholowej rządu Projekt UD418 nie jest elementem spójnej polityki zdrowia publicznego, lecz instrumentem zwiększania wpływów podatkowych – i to skonstruowanym wadliwie. Fakt równoległego procedowania innych projektów (dotyczących m.in. reklamy alkoholu i ochrony małoletnich – druki sejmowe 2007 i 2010) dowodzi, że państwo	Zarzut nieuwzględniony Stawki akcyzy na napoje alkoholowe są jednym z instrumentów kształtowania polityki nie tylko fiskalnej ale także

	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki Fundacja Forum Konsumentów Kongres Polskiego Biznesu		dysponuje narzędziami realnie oddziałującymi na skalę problemu. UD418 tej logiki nie realizuje, sprowadzając politykę zdrowotną do podniesienia stawki akcyzy. Wstrzymanie prac nad projektem w obecnym kształcie do czasu przedstawienia: kompleksowej strategii ograniczania szkód alkoholowych, rzetelnej oceny skutków gospodarczych oraz przejrzystego mechanizmu finansowania ochrony zdrowia zgodnego z zasadami prawidłowej legislacji – w miejsce doraźnej „taty” budżetowej kosztem systemu zdrowia. Pozorny charakter prozdrowotny Sama konstrukcja projektu przeczy deklarowanym celom zdrowotnym. Podwyższona stawka akcyzy wejdzie w życie już 1 stycznia 2027 r., natomiast mechanizm kierowania środków do Narodowego Funduszu Zdrowia zacznie działać dopiero od 2029 r. Przez dwa lata konsumenci i przedsiębiorcy poniosą wyższe koszty, a system ochrony zdrowia nie zobaczy z tego tytułu żadnych dodatkowych środków. Taka konstrukcja osłabia wiarygodność zapowiadanego celu zdrowotnego. Projekt sugeruje bezpośrednie powiązanie wpływów akcyzowych z finansowaniem świadczeń zdrowotnych, lecz w praktyce nie ustanawia trwałego, przejrzystego mechanizmu zwiększania nakładów na ten cel – możliwe są jedynie przesunięcia między pozycjami wydatków publicznych, bez gwarancji realnego wzrostu finansowania.	zdrowotnej państwa w odniesieniu do napojów alkoholowych. Projektowane zmiany mają na celu zwiększenie środków finansowych przewidzianych na realizację celów ochrony zdrowia publicznego. Proponowane przepisy określające ściśle przeznaczenie dodatkowo pozyskanych wpływów z akcyzy na cele związane z ochroną zdrowia nie negują dotychczas funkcjonujących mechanizmów finansowania wydatków na te cele w ramach budżetu państwa. Zwiększenie wpływów do budżetu państwa, będących konsekwencją urealnienia stawek akcyzy na wyroby alkoholowe, będzie stanowiło dodatkowe źródło finansowania wydatków na zdrowie publiczne, bez ingerencji w dotychczasowe zasady ich dystrybucji. Projekt zawiera zasady ustalania i przekazywania do NFZ uzyskanej w wyniku wprowadzenia projektowanych zmian nadwyżki podatku akcyzowego. W latach 2027 i 2028 przewiduje się dotację dla NFZ w wysokość 1 400 mln zł w każdym z tych lat.
--	---	--	--	---

				Kwestia reklamy, promocji, egzekwowania zakazów sprzedaży małoletnim, profilaktyki i leczenia uzależnień wykracza poza ramy projektu.
4	Polska Izba Handlu Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza (NPCC) Konfederacja Lewiatan Fundacja Forum Konsumentów Kongres Polskiego Biznesu RP Grupa Żywiec Sp. z o.o. Federacja Przedsiębiorców Polskich	Uwagi o charakterze ogólnym	Postulat rezygnacji z procedowania projektu w związku z wcześniejszymi ustaleniami wynikającymi z przyjętej mapy akcyzowej (...) samo powiązanie wpływów z akcyzy z przychodami Narodowego Funduszu Zdrowia nie adresuje kluczowych zarzutów sformułowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w treści uzasadnienia przedstawionego przy okazji grudniowego weta. (...) nagła podwyżka akcyzy alkoholowej będzie skutkować brakiem przewidywalności – kluczowej zarówno dla całego sektora producentów alkoholi mocnych, jak i handlu, które wciąż zmagają się ze skutkami pandemii i kryzysu ekonomicznego z wyzwaniami wynikającymi z funkcjonowania systemu kaucyjnego stanie się jeszcze trudniejsza. Przeciwko podniesieniu akcyzy na napoje alkoholowe przemawia też szereg argumentów fiskalnych i gospodarczych: Obecnie stawka podatku akcyzowego na napoje spirytusowe w Polsce jest jedną z najwyższych w Europie. Według danych w krajach o wyższej sile nabywczej (np. w Niemczech) akcyza na wyroby alkoholowe jest niższa o blisko 30% od polskiej. (...) nagła podwyżka podatku akcyzowego na wyroby alkoholowe nie jest uzasadniona, a jej skutki dotkną w ogromnym stopniu zarówno producentów alkoholi, jak i handlowców. (...) konsultowana obecnie wersja projektu ustawy nie odpowiada na zastrzeżenia zgłoszone przez Prezydenta RP w ramach procesu legislacyjnego dotyczącego pierwszej wersji projektu, który został zawetowany w grudniu 2025 r.	Postulat nieuwzględniony Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu przede wszystkim ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków społecznych, wiążących się ze spożywaniem alkoholu. Ponadto jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, z danych EUROSTATU wynika, że Polska znalazła się na drugim miejscu w UE pod względem zgonów związanych z nadużywaniem alkoholu. W 2022 r. odnotowano 9,34 zgony na 100 tys. mieszkańców, co plasuje nas za Słowenią (15,69) i przed Chorwacją (7,72) oraz Danią (7,49). Są to zgony, którym można zapobiec. Mapa drogowa przyjęta została w określonych warunkach makroekonomicznych. Akcyza stanowiła wówczas określony procent ceny detalicznej poszczególnych rodzajów napojów

Polskie Towarzystwo Gospodarcze Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego	Kluczowy jest fakt, że tak istotna zmiana wysokości opodatkowania, naruszająca przyjętą w 2022 r. mapę drogową akcyzy alkoholowej i nieuwzględniająca wcześniejszego odrzucenia tych rozwiązań w procesie legislacyjnym, grozić będzie poważnym naruszeniem zaufania do instytucji państwa. (...) postulujemy o odstąpienie od zwiększania skali podwyżki akcyzy od alkoholu i pozostawienie w mocy aktualnie obowiązującego planu podwyżek uchwalonego w 2021 r. z uwagi na sytuację na sytuację rynkową producentów alkoholu (spadek rynku). Utrzymanie w 2027 r. obowiązującej Akcyzowej Mapy Drogowej, przewidującej 5% podwyżki akcyzy stanowi skuteczne narzędzie zapewniające stabilność dla przedsiębiorców i inwestorów, a jednocześnie przewidywalność cen dla konsumentów. Kolejna radykalna podwyżka akcyzy nie przełoży się na znaczący wzrost cen na półkach. Dzięki przewadze konkurencyjnej sieci handlowych i presji cenowej z ich strony, a także rażącej przewadze konkurencyjnej silnych międzynarodowych koncernów, ceny na półkach są stabilne, gdyż podwyżka odbędzie się kosztem i tak minimalnych już marż browarów (a dla części wprowadzając zakład pod próg pokrycia kosztów produkcji). Polskie browary od kilku lat borykają się z poważnymi problemami. Przyjęcie przez Rząd kolejnego poziomu wzrostu akcyzy może doprowadzić do zniknięcia z rynku od 25 do 50% regionalnych i lokalnych browarów. Doprowadzi to do zniknięcia z oferty piw jakościowych, znacznej części produktów bezalkoholowych. Zaprzestania regulowania zobowiązań, a także bezrobocia w branżach piwnych i z piwem powiązanych.	alkoholowych. Na skutek wzrostu inflacji proporcje pomiędzy akcyzą a ceną danego wyrobu alkoholowego uległy zmianie. Skumulowana inflacja w latach 2022-2026 wyniosła 43%, i znacznie wyprzedziła skumulowane tempo wzrostu stawek akcyzy na alkohol, które zgodnie z obowiązującą mapą drogową w tym okresie miało wynieść 33%.
---	---	---

	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Rada Krajowa Sekcji Przemysłu Piwowarskiego NSZZ „Solidarność” Pracodawcy RP			
5	Kultura Plus – Lokalnie Ogólnopolska Federacja Młodych Razem Zdziałamy Więcej Stowarzyszenie Forum Rozwoju Powiatowy Klub Futsalu Catan Opatów Fundacja Polemika	Uwagi o charakterze ogólnym	<i>Zarzuty profiskalnego charakteru projektu, braku systemowych rozwiązań przeciwdziałania spożywaniu alkoholu</i> (...) projekt ma przede wszystkim charakter fiskalny, a deklarowany cel prozdrowotny nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w jego konstrukcji. (...) zwiększone obciążenia mają obowiązywać wcześniej niż mechanizm przekazywania środków do Narodowego Funduszu Zdrowia. Oznacza to, że projekt nie daje młodym ludziom gwarancji realnej poprawy profilaktyki, leczenia uzależnień ani dostępu do świadczeń zdrowotnych. (...) polityka wobec alkoholu powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie osób małoletnich, ograniczeniu reklamy i promocji alkoholu, skuteczniejszej kontroli sprzedaży oraz edukacji zdrowotnej w szkołach i środowiskach lokalnych. Bez takich działań podwyżka akcyzy może okazać się środkiem pozornym, który nie ograniczy skali problemu, a jednocześnie nie zapewni trwałego i przejrzystego finansowania ochrony zdrowia. (...) projekt w obecnym kształcie powinien zostać ponownie przeanalizowany i uzupełniony o rozwiązania systemowe.	Zarzuty niezasadne Spodziewanym efektem projektu jest redukcja negatywnych skutków społecznych, wywołanych spożywaniem alkoholu. Dodatkowo projekt zakłada zwiększenie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia o środki odpowiadające nadwyżce sumy wpływów z podatku akcyzowego od napojów alkoholowych, co pozwoli na zwiększenie nakładów przeznaczanych na ochronę zdrowia. Akcyzowa polityka stawkowa jest jednym z elementów szerokiego spektrum zagadnień składających

	Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego Młodzi dla Prawa Fundacja Forum Konsumentów Kongres Polskiego Biznesu Grupa Żywiec Sp. z o.o.		Podwyższenie akcyzy samo w sobie nie stanowi kompleksowego rozwiązania problemu alkoholowego. Nie przedstawiono wystarczającej gwarancji, że dodatkowe środki realnie poprawią sytuację mieszkańców, zwiększa dostępność leczenia uzależnień lub wzmocnią działania profilaktyczne prowadzone na poziomie lokalnym. Szczególne wątpliwości budzi fakt, że zwiększone obciążenia mają wejść w życie wcześniej niż mechanizm przekazywania środków do Narodowego Funduszu Zdrowia. (...) takie działanie może być odbierane przez mieszkańców jako działanie nastawione przede wszystkim na zwiększenie dochodów budżetowych, a nie rzeczywiste ograniczenie szkód społecznych. (...) projekt (...) powinien (...) zostać ponownie przeanalizowany i uzupełniony o rozwiązania wspierające lokalne działania profilaktyczne oraz rozwój usług społecznych.	się na kompleksową politykę państwa w odniesieniu do napojów alkoholowych.
6	OPZZ Rolników i Organizacji Rolniczych Oddolny Ogólnopolski Protest Rolników Instytut Gospodarki Rolnej Polskie Towarzystwo Gospodarcze Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego	Uwagi o charakterze ogólnym	<i>Zarzuty osłabienia producentów rolnych, profiskalnego charakteru zmian, dyskryminacji alkoholu etylowego</i> Rozwiązania zmierzające do zwiększania wpływów budżetowych nie mogą być procedowane w sposób, który destabilizuje rynek rolny i uderza w producentów surowców. Przemysł alkoholowy odbiera z rynku ogromne ilości płodów rolnych. Sama branża spirytusowa wykorzystuje ok. 1,6 mln ton zbóż, w tym blisko 1 mln ton kukurydzy, oraz ok. 38 tys. ton ziemniaków. Browarnictwo zużywa setki tysięcy ton słodu i zbóż, tysiące ton chmielu oraz dziesiątki tysięcy ton jabłek. Branża winiarska przetwarza dziesiątki tysięcy ton jabłek oraz krajowe winogrona. Ograniczenie produkcji w tych sektorach automatycznie oznacza zmniejszenie zapotrzebowania na surowce rolne. Skutki projektu będą szczególnie dotkliwe w obecnej sytuacji rynkowej. Polscy rolnicy zmagają się z nierówną konkurencją z Ukrainy, presją cenową, rosnącymi kosztami produkcji i niepewnością zbytu. W takich warunkach państwo nie powinno wprowadzać	Zarzuty niezasadne Skala prognozowanych spadków konsumpcji nie uzasadnia twierdzenia, że projektowane zmiany doprowadzą do radykalnego pogorszenia sytuacji dostawców z rynków rolnych. Napoje alkoholowe nawet po waloryzacji stawek pozostaną, choć w mniejszym stopniu niż obecnie, dostępne cenowo. W zakresie spadku legalnej sprzedaży oraz wzrostu szarej strefy wypowiedziano się w pkt. 19 niniejszej tabeli. Natomiast w zakresie postulatu opodatkowania piwa według zawartości alkoholu – w pkt. 2.

	Rolnictwa i Żywności Związek Przedsiębiorców i Pracodawców		rozwiązań, które mogą ograniczyć krajowe przetwórstwo i pogłębić kryzys dochodowy gospodarstw. Podwyżka akcyzy nie może być traktowana jako neutralny instrument fiskalny. W praktyce może doprowadzić do spadku legalnej sprzedaży, wzrostu szarej strefy, zmniejszenia zamówień na surowce rolne i pogorszenia stabilności całych łańcuchów dostaw. To ryzyko jest zbyt poważne, aby projektować je bez pełnej, realnej i rolniczej oceny skutków regulacji. Polityka fiskalna państwa powinna uwzględniać nie tylko skutki budżetowe, ale również wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe, rozwój obszarów wiejskich oraz stabilność krajowego przetwórstwa. Zrównoważone rolnictwo wymaga przewidywalnego otoczenia gospodarczego i długofalowych relacji pomiędzy rolnikami, przetwórcami i odbiorcami żywności. Jednocześnie wskazujemy, że w Europie funkcjonują rozwiązania bardziej racjonalne i sprawiedliwe, w tym modele oparte na harmonizacji akcyzy w relacji do zawartości alkoholu. Taki kierunek pozwala zwiększać przejrzystość systemu, ograniczać nierówności pomiędzy kategoriami napojów i budować stabilniejsze wpływy budżetowe bez gwałtownego uderzania w wybrane sektory gospodarki.	
7	Gmina Warka Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce	Uwagi o charakterze ogólnym	<i>Postulat rezygnacji z wprowadzenia zmian stawek akcyzy z uwagi na słabą kondycję branży piwowarskiej</i> Skala podwyżki budzi najwyższy niepokój. Zaplanowany wzrost jest trzykrotnie wyższy niż przewidywała mapa akcyzowa (15% zamiast 5%), a w samym uzasadnieniu i Ocenie Skutków Regulacji resort modeluje wzrost cen przy założeniu +20%. Dzieje się to w momencie, gdy rynek piwa skurczył się do poziomu sprzed dwóch dekad. Nieuchronnym skutkiem będzie więc dalsze ograniczanie produkcji i zagrożenie dla zatrudnienia w naszym regionie.	Postulat nieuwzględniony Branża piwowarska, jak każdy z uczestników obrotu gospodarczego zobowiązana jest do ponoszenia ciężarów obciążeń podatkowych. Jednocześnie wpływy z akcyzy nie podlegają samoistnej waloryzacji. Planowana zmiana ma na celu zniwelowanie powstałej różnicy między tempem wzrostu cen i

			Ucierpi na tym budżet — zarówno państwa, jak i samorządu. Mniejsza sprzedaż to niższe wpływy z VAT i większe zakupy od tańszych dostawców zza granicy. Sam projektodawca przyznaje w OSR, że szacowane dochody „mogą być niższe” z powodu wzrostu szarej strefy, głębszego od prognoz spadku sprzedaży i wyprzedaży zapasów. (...) kumulacja obciążeń, wprowadzana ekspresowo, osłabia zdolność firm do planowania i inwestowania. Mapa akcyzowa obowiązująca do 2027 r. była dla przedsiębiorców obietnicą stabilności i przewidywalności. Nowe propozycje stawek tę obietnicę przekreślają.	stawek akcyzy. Wysokość projektowanych podwyżek stawek akcyzy nie wykracza więc poza potrzebę urealnienia mapy drogowej. Przemawia za nią również potrzeba finansowania wyższych kosztów leczenia negatywnych skutków spożywania alkoholu. W takim kontekście zmiana mapy nie narusza wcześniej wypracowanych ustaleń i respektuje interesy branży.
8	Federacja Przedsiębiorców Polskich Polskie Towarzystwo Gospodarcze Rzecznik MiŚP Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	OSR	<i>Postulat dot. uzupełnienia OSR i uzasadnienia oraz rezygnacji procedowania z projektu</i> OSR nie daje (ponadto) wystarczających podstaw do oceny skutków ekonomicznych i finansowych projektu. Projektodawca zakłada spadek sprzedaży alkoholu etylowego o 9% oraz pozostałych napojów alkoholowych o 7%, a jednocześnie stwierdza brak wpływu regulacji na rynek pracy. Dokument sam wskazuje możliwość wzrostu szarej strefy, większego od prognozowanego spadku sprzedaży oraz tworzenia zapasów, lecz nie przedstawia oceny wpływu tych zjawisk na przyszłe dochody budżetu państwa z tytułu akcyzy. Brakuje analizy wpływu na mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, handel, dostawców, rolnictwo, inwestycje oraz zatrudnienie w całym łańcuchu wartości. Założenie stałego dodatkowego wpływu w wysokości 1,8 mld zł rocznie przez dziesięć lat wydaje się pomijać szereg istotnych czynników wpływających na ostateczny skutek fiskalny proponowanych zmian. (...) projekt nie uwzględnia (...) skutków społeczno-gospodarczych proponowanych zmian. Łączna podwyżka akcyzy o 20,5% stanowi realne zagrożenie dla około 87 tys. miejsc pracy związanych z branżą spirytusową i sektorami współpracującymi. Negatywne konsekwencje odczują także polscy rolnicy, ponieważ branża spirytusowa wykorzystuje rocznie około 1,6 mln ton krajowych zbóż.	Postulat nieuwzględniony Założono, że spadek sprzedaży nie wpłynie na rynek pracy z uwagi na dynamicznie rozwijający się rynek No-Lo. Jednocześnie przedstawiono wystarczającą analizę w zakresie wpływu na mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, zatrudnienie oraz rozwój szarej strefy. Wysokość projektowanych podwyżek stawek akcyzy nie wykracza poza potrzebę urealnienia mapy drogowej. Przemawia za nią potrzeba finansowania wyższych kosztów leczenia negatywnych skutków spożywania alkoholu. W takim kontekście zmiana mapy nie narusza wcześniej wypracowanych

			(...) Polskie Towarzystwo Gospodarcze apeluje o odstąpienie od procedowania dodatkowej podwyżki akcyzy od dnia 1 stycznia 2027 r. oraz o niezwłoczne rozpoczęcie dialogu z przedsiębiorcami nad kształtem nowej Mapy Akcyzowej obowiązującej po 2027 r. Jednocześnie wnosimy o uzupełnienie Oceny Skutków Regulacji o rzetelną analizę wpływu projektowanych zmian na poszczególne segmenty rynku, konkurencyjność polskiej gospodarki, zatrudnienie, sytuację polskiego rolnictwa oraz rozwój szarej strefy. Podwyższenie stawek:(...) oznaczać będzie straty dla rolników oraz dla handlu (szczególnie dla mniejszych sklepów, dla których sprzedaż wyrobów alkoholowych i napojów stanowi znacząca część obrotu).	ustaleń i respektuje interesy branży i jej dostawców z rynków rolnych.
9	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego Grupa Żywiec Sp. z o.o.	Uwagi o charakterze ogólnym	Zarzut zbyt krótkiego terminu konsultacji Skrócenie konsultacji do 14 dni trudno pogodzić ze standardem rzetelnego dialogu społecznego. Sprawa o tak istotnych skutkach dla rynku pracy i gospodarstw domowych powinna zostać poddana realnej debacie – także na forum Rady Dialogu Społecznego.	Zarzut niezasadny Zgodnie z § 40 ust. 3 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów dopuszczalne jest skrócenie terminu do zajęcia stanowiska w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania. W przypadku przedmiotowego projektu skrócenie terminu na zajęcie stanowiska wynika z charakteru planowanych zmian i konieczności ich niezwłocznego wprowadzenia, aby mogły one znaleźć zastosowanie już od początku przyszłego roku kalendarzowego.

				Ponadto należy wskazać, że pismem z dnia 23 czerwca 2026 r., nr PAD6.8100.9.2026 projekt przedmiotowej ustawy został przedstawiony do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego.
10	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Fundacja Forum Konsumentów	Uwagi o charakterze ogólnym	1 Zarzut nieodpowiedniego sposobu przekazywania środków do NFZ 2 Postulat opracowania transparentnego mechanizmu przekazywania ewentualnych dodatkowych środków na ochronę zdrowia 1. Projekt zwiększa stawki akcyzy na napoje alkoholowe co ma przełożyć się na wpływy NFZ. Stan finansów publicznych i konieczność zapewnienia obywatelom usług publicznych uzasadnia działania zwiększające dochody choć przełoży się to na konsumentów. Ograniczenie skutków społecznych i zdrowotnych spożywania alkoholu wymaga określenia intencji przeznaczenia środków tak aby faktycznie było one przeznaczone na powyższe cele. Obecnie bowiem środki pozyskane z podwyższenia akcyz będą mogły finansować świadczenia zdrowotne niezwiązane z chorobami wynikającymi ze spożywania alkoholu. 2. Projekt pozostawia niejasny mechanizm ustalania i przekazywania środków do NFZ oraz tworzy niepożądaną zależność finansową ochrony zdrowia do utrzymywania wpływów z konsumpcji alkoholu.	Zarzut nieuwzględniony Postulat niezasadny Proponowane zmiany mają na celu zwiększenie środków przewidzianych na realizację celów ochrony zdrowia publicznego. Proponowana regulacja o sztywnym alokowaniu dodatkowo pozyskanych wpływów z akcyzy nie neguje dotychczas funkcjonujących mechanizmów finansowania tych celów w ramach budżetu NFZ. Stanowiąc dodatkowe źródło finansowania, nie ingeruje w dotychczasowe zasady dystrybucji środków publicznych.
11	Krajowa Izba Gospodarcza Grupa Żywiec Sp. z o.o.	Art. 1	Postulat nieobejmowania podwyżką napojów bezalkoholowych, w szczególności piw 0,0%. Ministerstwo Finansów w naszej ocenie błędnie zakłada, że wyższa stawka podatku automatycznie przyniesie proporcjonalnie wyższe	Postulat nieuwzględniony Piwa bezalkoholowe nie podlegają akcyzie.

	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Rada Krajowa Sekcji Przemysłu Piwowarskiego NSZZ „Solidarność”		wpływy do budżetu. Analiza historyczna z lat 2019-2025 dowodzi bowiem, że podniesienie stawki akcyzy o 40% dało jedynie 11,6% wzrostu realnych wpływów z tego tytułu. Równocześnie spadek wolumenu sprzedaży doprowadził do utraty około 600 milionów złotych rocznie z tytułu podatku VAT. Jeśli rzeczywistym priorytetem rządu jest ochrona zdrowia publicznego, właściwym kierunkiem działań powinno być wspieranie i zwiększenie ekonomicznej dostępności produktów bezalkoholowych, w szczególności piw 0,0%. Krajowa Izba Gospodarcza podtrzymuje swój wcześniejszy apel o wprowadzenie dwuletniego moratorium legislacyjnego na zmiany podatkowe i regulacyjne, które uderzają w stabilność polskich przedsiębiorstw. Podwyżka obejmie również piwa bezalkoholowe, dzięki którym Polacy zmniejszyli spożycie czystego alkoholu o ponad 20 mln litrów. Opodatkowanie tej kategorii działa wbrew deklarowanemu celowi. Rezygnacja z inicjatyw regulacyjnych zmierzających do podniesienia cen piw 0,0%, stanowiących realne narzędzie ograniczania spożycia.	
12	Związek Gorzelni Polskich	Art. 1	<i>Postulat rezygnacji z wprowadzenia zmian stawek akcyzy z uwagi na skutki administracyjne i finansowe związane z obowiązkiem ponownego przeliczenia i uzupełnienia zabezpieczeń akcyzowych.</i> Projekt w obecnym kształcie pomija również istotne skutki administracyjne i finansowe związane z obowiązkiem składania zabezpieczeń akcyzowych. W przypadku podmiotów produkujących, magazynujących lub przemieszczających alkohol etylowy wysokość zabezpieczenia akcyzowego musi odpowiadać powstałym albo mogącym powstać zobowiązaniom podatkowym. W praktyce oznacza to, że skokowe podniesienie stawki akcyzy przełoży się bezpośrednio na konieczność zwiększenia zabezpieczeń akcyzowych, w szczególności w odniesieniu do pojemności magazynowych gorzelni oraz przemieszczania alkoholu w cysternach. Dla wielu gorzelni oznacza to konieczność ponownego składania lub	Postulat nieuwzględniony Obowiązek dostosowywania wysokości składanego zabezpieczenia akcyzowego na skutek zmian stawek akcyzy obowiązuje od dawna. Aktualizacja wysokości zabezpieczeń akcyzowych nie jest więc sytuacją wyjątkową, która wystąpi w związku z aktualizacją tzw. mapy drogowej.

			aktualizowania wniosków, zwiększenia gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, zamrożenia dodatkowych środków albo wykazania odpowiednio większego majątku. Szczególnie problematyczna jest sytuacja podmiotów, które przygotowały lub złożyły już wnioski o zabezpieczenie na kolejny okres, kalkulując jego wysokość zgodnie z obowiązującą mapą drogową. Wejście w życie projektowanych przepisów wymusiłoby ponowne przeliczenie i uzupełnienie zabezpieczeń pod koniec roku, generując dodatkowe koszty, obciążenia administracyjne i ryzyko zakłócenia ciągłości legalnej działalności gospodarczej.	
13	Polish Vodka Association Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego	Art. 1	<i>Postulat dotyczący rezygnacji z proponowanej podwyżki akcyzy z uwagi na obecne trudności branż producentów napojów alkoholowych, handlowców i dostawców z rynków rolnych</i> Zaproponowana podwyżka akcyzy na alkohol o 20% w 2027 r. (zamiast 5% zapisanych w Akcyzowej Mapie Drogowej) jest bardzo niepokojąca dla całej branży alkoholowej. (...) podwyżka na napoje spirytusowe nie przekłada się na wzrost wpływów budżetowych. Od momentu wejścia w życie mapy akcyzowej wpływy z akcyzy od napojów spirytusowych są w każdym kolejnym roku niższe niż w 2022 r. (...) proponowane w projekcie podwyżki akcyzy na napoje spirytusowe nie zrealizują założonych celów fiskalnych ani zdrowotnych, bo nie będzie nadwyżki z akcyzy do przekazania na NFZ (...). Uważamy, że dotychczasowy plan podwyżek jest skutecznym rozwiązaniem, gwarantującym stabilność dla przedsiębiorców, ale również przewidywalność cen dla konsumentów. Dlatego apelujemy o nieodstępowanie od obowiązującej Akcyzowej Mapy Drogowej, czyli planu 5% podwyżek akcyzy w roku 2027. Proponowana podwyżka ma charakter nagły i bardzo wysoki, co utrudnia przedsiębiorcom planowanie inwestycji, polityki cenowej i kontraktów handlowych. Kolejne, nieprzewidywalne zmiany obciążeń	Postulat nieuwzględniony Wobec większego wzrostu stawki przewiduje się wygenerowanie nadwyżki wpływów ponad ubytek spowodowany spodziewanym zmniejszeniem konsumpcji. Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu przede wszystkim ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków społecznych, wiążących się ze spożywaniem alkoholu. Branża wytwórców napojów alkoholowych i ich dostawcy z rynku rolnego, jak każdy z uczestników obrotu gospodarczego zobowiązani są do ponoszenia ciężarów obciążeń podatkowych.

	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Rada Krajowa Sekcji Przemysłu Piwowarskiego NSZZ „Solidarność”	publicznych ograniczają możliwość długoterminowego planowania produkcji, inwestycji i zatrudnienia. (...) Argumenty fiskalne i gospodarcze: • (...) podwyżki mają charakter fiskalny, a nie prozdrowotny. • W przypadku podwyższenia stawek podatku akcyzowego (...) nastąpi zwiększenie kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw i utrudnienie prowadzenia działalności gospodarczej. • Podwyżka stawek przyniesie straty dla branż powiązanych z przemysłem spirytusowym, zatrudniającym ponad 80 tysięcy ludzi (m.in. w HoReCa, handlu i rolnictwo). • Przyjęcie projektu zdecydowanie pogorszy sytuację finansową rodzimego małego handlu i gastronomi odbudowującej się po pandemii. • Handel będzie musiał dostosować politykę cenową, promocje i zarządzanie zapasami do gwałtownej zmiany kosztów produktów. • Konsumenci mogą przenosić zakupy do tańszych marek lub produktów, co pogorszy rentowność sprzedaży produktów markowych. • Szczególnie narażone są małe sklepy, których sprzedaż napojów stanowi istotny element obrotu. • Zwiększenie obciążeń może pogłębiać presję inflacyjną na ceny produktów spożywczych i osłabiać siłę nabywczą konsumentów. • Podwyżka stawek spowoduje zmniejszenie zamówień na płody rolne kontraktowane przez branżę spirytusową u polskich rolników (branża spirytusowa co roku kupuje 1,6 mln ton zbóż, w tym 954 tys. ton kukurydzy i 38 tys. ton ziemniaków w Polsce. • Dodatkowe obciążenia fiskalne zwiększają ryzyko ograniczenia inwestycji w sektorze spożywczym, co pośrednio wpływa również na producentów rolnych. W bieżącym roku poza przewidzianym i wprowadzonym w styczniu wzrostem akcyzy dotknęły nas (branżę piwowarską) dodatkowe obciążenia. System kaucyjny drastycznie ograniczył dostępne środki obrotowe, a brak przejrzystości w rozliczeniach z operatorami i	Skorygowana mapa drogowa nominalnie nie przełoży się na załamanie legalnego rynku. Napoje alkoholowe nawet po waloryzacji stawek pozostaną, choć w mniejszym stopniu niż obecnie, dostępne cenowo. Nadal ograniczone pozostanie pole do osiągania dochodów z nielegalnej działalności na skutek oferowania wyrobów nieznanego pochodzenia po cenach niższych niż pochodzących z legalnej dystrybucji. Sytuacja zatem nie zmieni się na tyle, aby istotnie wpłynąć na warunki sprzyjające rozwojowi nielegalnego rynku napojów alkoholowych. Kwestie systemu KSeF, opłaty cukrowej i systemu kaucyjnego wykraczają poza ramy projektu ustawy będącego przedmiotem konsultacji.
--	--	---	--

			terminy spływu kaucji od odbiorców spowodował zatory płatnicze i utrudnił wywiązywanie się ze zobowiązań. Dodatkowym obciążeniem dla małych podmiotów stał się KSeF. (...) Przedsiębiorcy zmuszeni zostali do poniesienia kosztów związanych z zakupem lub aktualizacją niezbędnego oprogramowania, a w wielu przypadkach zatrudnienia dodatkowych osób.	
14	Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa	Art. 1	<i>Zarzuty dysproporcji między stawkami akcyzy na poszczególne kategorie napojów alkoholowych w szczególności cydr i perry, niedostatecznego uzasadnienia potrzeby wprowadzenia zmian w proponowanym kształcie</i> Projekt ustawy postrzegamy jako kolejną próbę naruszenia umowy społecznej, jaką była akcyzowa mapa drogowa przyjęta na lata 2022-2027 (...) obok podwyższenia stawek akcyzy – proponowane rozwiązanie prowadzi do zmiany zaplanowanych w mapie akcyzowej relacji pomiędzy opodatkowaniem poszczególnych kategorii napojów alkoholowych. Uderza to w cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj., istotnie obniżając konkurencyjność tych produktów na rynku. (...) W projekcie (...) zaprojektowana została zmiana relacji obciążeń akcyzowych na niekorzyść cydru i perry o zawartości alkoholu do 5%. Przewidziano dla tej kategorii podwyżkę o ponad 73% wyższą niż dla innych napojów alkoholowych. Nie zostało to jednak przedstawione w uzasadnieniu. (...) Ta kategoria miałaby teraz zostać objęta podwyżką o 26% względem poziomu przewidzianego w ustawie na rok 2027. (...) Nie wskazano argumentów przemawiających za odejściem od dotychczasowych relacji obciążeń akcyzowych, ani nie dokonano oceny spodziewanych skutków gospodarczych, fiskalnych lub społecznych. (...) Projektowane rozwiązanie jest w naszej opinii pozbawione merytorycznego uzasadnienia i nie znajduje oparcia	Zarzuty nieuwzględnione Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków, wiążących się ze spożywaniem alkoholu. Preferencyjna stawka akcyzy na cydr i perry o zaw. alk. do 5% została wprowadzona w 2013 r. jako odpowiedź na apel o stworzenie warunków umożliwiających popularyzację tych wyrobów oraz wykorzystanie i rozwój potencjału krajowych sadowników. Preferencja podatkowa dla cydru i perry nie wpłynęła jednak w odczuwalny sposób na wzrost konsumpcji tej grupy napojów alkoholowych i radykalnie wyższe wykorzystanie krajowego surowca. Z punktu widzenia zasady jednakowych

			ani w przesłankach związanych z ochroną zdrowia publicznego, ani w argumentach gospodarczych czy fiskalnych. (...) Beneficjentem proponowanej zmiany będą producenci piw smakowych i napojów piwnych – produktów, które stanowią bezpośrednią konkurencję dla cydru. Są to produkty o zbliżonym charakterze, pełniące funkcję substytutów na rynku. (...) od lat postulujemy wprowadzenie zerowej stawki akcyzy na cydr o zawartości alkoholu do 5% (...) Wyrażamy sprzeciw wobec projektowanej zmiany polegającej na objęciu cydru i perry o zawartości alkoholu do 5% obj. Podwyżką akcyzy o ponad 73% wyższą niż przewidziana dla pozostałych kategorii napojów alkoholowych. (...) proponowane zmiany podważają podstawowe założenia przyjętego wcześniej rozwiązania, poważnie naruszając zaufanie do przewidywalności polityki fiskalnej państwa.	warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców i możliwości oddziaływania na rzecz zdrowia obywateli, dalsze zwiększanie i poszerzanie preferencji nie znajduje uzasadnienia.
15	Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa Burmistrz Miasta Żywca	Art. 1	Zarzut podnoszenia akcyzy do poziomu wyższego niż w krajach ościennych co spowoduje zastępowanie krajowego popytu prywatnym przywozem z zagranicy. Stawka akcyzy w Polsce mieści się w średniej UE zarówno pod względem jej wysokości nominalnej jak i pod względem relacji do stawek za inne wyroby alkoholowe. Jest w pełni zgodna z Dyrektywą UE. Obecnie w 14 krajach UE stawka akcyzy od piwa jest już niższa niż w Polsce – pod tym względem dogoniliśmy już Danię czyli jeden z najbogatszych krajów Unii. Polska stawka akcyzy od piwa jest ok. 3,5 – krotnie wyższa od stawki minimalnej określonej w Dyrektywie UE. Do krajów gdzie akcyza jest niższa niż w Polsce zalicza się m.in. kraje posiadające silny przemysł piwowarski czyli Niemcy, Czechy, Austrię czy Belgię.	Zarzut niezasadny Kraje członkowskie stosują różną politykę stawkową. Krajowe stawki akcyzy nawet po waloryzacji pozostaną na niższym poziomie niż w krajach wysoko opodatkowujących te wyroby. Odnosząc się do argumentu o zastępowaniu krajowego popytu prywatnym przywozem z zagranicy wyjaśnić należy, że w dopuszczonych przepisami ilościach takie zjawisko nie stanowi naruszenia przepisów akcyzowych.

	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że wśród krajów, które mają niższą akcyzę niż Polska znajdują się 3 kraje ościennie, które charakteryzują się bardzo rozwiniętym przemysłem piwowarskim oraz posiadają najdłuższą granicę lądową z Polską, czyli Czechy, Niemcy i Słowacja. We wszystkich tych krajach również średnia cena piwa jest niższa niż w Polsce. Dalsze rozwarstwianie się cen pomiędzy Polską a wymienionymi krajami będzie prowadziło do rozwoju turystyki zakupowej czyli prywatnego przywozu piwa do Polski. To zjawisko jest już obserwowane na granicy południowej. Zważywszy na długość granicy, swobodę przemieszczania się i gęstość zaludnienia, można spodziewać się efektu w skali istotnej dla całego rynku piwa w Polsce. Dalsze podwyżki akcyzy są prostą drogą do sytuacji, w której na produkcji piwa będą korzystać kraje ościennie, a konsumpcja i jej skutki realizowane będą w Polsce, przy jednoczesnym osłabieniu krajowego potencjału produkcyjnego. (...) w kilkunastu państwach członkowskich Unii Europejskiej stawka akcyzy na wina spokojne jest zerowa. Wśród nich znajdują się państwa graniczące z Polską- Niemcy, Czechy i Słowacja, co ma znaczenie z perspektywy konkurencyjności rynku oraz ryzyka występowania zjawisk związanych z transgranicznym nabywaniem wyrobów. Po przyjęciu projektu nastąpi obniżenie konkurencyjności rynku (Polacy będą kupować wyroby alkoholowe w krajach z niższą akcyzą; sprzedaż legalnych napojów spirytusowych już spada-15% w trzy lata)	Rozwiązanie to wynika z prawa unijnego i jest w pełni legalne.
--	---	--	---

16	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki Zarząd Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce Fundacja Forum Konsumentów Grupa Żywiec Sp. z o.o.	Art. 2	<i>Postulat odejścia od modelu ogólnej dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia na rzecz mechanizmu przekazywania środków na jednoznacznie określone, mierzalne i podlegające sprawozdawczości działania profilaktyczne i lecznicze</i> Analiza Projektu prowadzi do wniosku, że zwiększenie dotacji będzie w istocie narzędziem fakultatywnym i może nie zwiększyć realnie środków przeznaczanych na publiczną ochronę zdrowia. Co więcej, połączenie zwiększenia dotacji celowej na rzecz NFZ z podwyżką akcyzy każe wątpić w intencje projektodawców – czy celem podwyżki jest obniżenie spożycia napojów alkoholowych (co skutkowałoby niższą dotacją lub brakiem dotacji na rzecz NFZ), czy też może celem podwyżki akcyzy jest wygenerowanie jak największej nadwyżki podatku akcyzowego, aby zasilić budżet NFZ (co wymagałoby utrzymania lub zwiększenia konsumpcji napojów alkoholowych). Projekt zakłada (...) systemowe zasilanie ze środków z akcyzy poprzez zwiększenie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia. Budżet państwa ma oczywiście pełną swobodę w dysponowaniu środkami z podatków i może przeznaczać nawet 100% wpływów z akcyzy na dofinansowanie Narodowego Funduszu Zdrowia, jednak nie możemy abstrahować od publicznej debaty nad efektywnością systemu opieki zdrowotnej i zawyżonych kosztów ponoszonych przez NFZ w wyniku patologii systemu. Jakkolwiek podwyżka dowolnego podatku będzie skonsumowana i okaże się niewystarczająca w przypadku braku systemowych zmian i bez poprawy efektywności finansowej opieki zdrowotnej. Mamy poważne obawy, że przy obecnym stanie NFZ, najłatwiejszym sposobem uzupełniania strukturalnego niedoboru środków w budżecie NFZ będą dalsze podwyżki akcyzy. Jesteśmy przeciwni dalszemu przenoszeniu kosztów dysfunkcji systemu (NFZ) na konsumentów piwa i wnosimy o nie podnoszenie podatków bez przeprowadzenia niezbędnych zmian w finansowaniu opieki zdrowotnej.	Uwagi nieuwzględnione Projektowane zmiany mają na celu zwiększenie środków przewidzianych na realizację celów ochrony zdrowia publicznego. Proponowana regulacja o sztywnym przeznaczeniu dodatkowo pozyskanych wpływów z akcyzy nie neguje dotychczas funkcjonujących mechanizmów finansowania tych celów w ramach budżetu państwa. Stanowiąc dodatkowe źródło finansowania, nie ingeruje w dotychczasowe zasady dystrybucji środków publicznych. Dysponent tych środków posiada pełną i aktualną wiedzę o kształtowaniu się potrzeb. Niezasadne więc byłoby z góry narzucanie sposobu dysponowania dodatkowo pozyskanymi środkami. Projekt reguluje zasady ustalania i przekazywania do NFZ uzyskanej w wyniku wprowadzenia projektowanych zmian nadwyżki podatku akcyzowego. Z istoty rzeczy celem podatków jest generowanie dochodów budżetowych przeznaczonych na finansowanie społecznie pożądaných celów i zadań
----	---	--------	--	--

			Projekt UD418 nie jest częścią spójnej polityki zdrowia publicznego. Jest punktową zmianą fiskalną – ad hoc, której przypisano uzasadnienie prozdrowotne, choć konstrukcja projektu, treść OSR oraz sposób uregulowania dotacji dla NFZ nie potwierdzają, aby cel zdrowotny był w projekcie rzeczywiście pierwszoplanowy.	publicznych. Jeżeli więc poza sporem jest, że spożywanie napojów alkoholowych nie jest obojętne dla zdrowia, to uzasadnione jest szukanie finansowania nakładów na przeciwdziałanie tym skutkom poprzez opodatkowanie alkoholu. W ten sposób, gromadząc środki jednocześnie ogranicza się dostępności alkoholu.
17	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy	Art. 2	Zarzut nieodpowiedniego sposobu przekazywania środków do NFZ Projekt zwiększa stawki akcyzy na napoje alkoholowe co ma przełożyć się na wpływy NFZ. Stan finansów publicznych i konieczność zapewnienia obywatelom usług publicznych uzasadnia działania zwiększające dochody choć przełoży się to na konsumentów. Ograniczenie skutków społecznych i zdrowotnych spożywania alkoholu wymaga określenia intencji przeznaczenia środków tak aby faktycznie było one przeznaczone na powyższe cele. Obecnie bowiem środki pozyskane z podwyższenia akcyz będą mogły finansować świadczenia zdrowotne niezwiązane z chorobami wynikającymi ze spożywania alkoholu. Mechanizm przewidziany w Projekcie nie przyczyni się do realnego wzrostu wydatków na ochronę zdrowia, ale jedynie „na stałe” powiąże część z tych nakładów z nadwyżką podatku akcyzowego	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zmiany mają na celu zwiększenie środków przewidzianych na realizację celów ochrony zdrowia publicznego. Proponowana regulacja o sztywnym alokowaniu dodatkowo pozyskanych wpływów z akcyzy nie neguje dotychczas funkcjonujących mechanizmów finansowania tych celów w ramach budżetu NFZ. Stanowiąc dodatkowe źródło finansowania, nie ingeruje w dotychczasowe zasady dystrybucji środków publicznych.

18	Związek Gorzelni Polskich	Uwaga w zakresie OSR	Postulat uwzględnienia wpływu projektowanej zmiany na rentowność działalności, poziom produkcji, zatrudnienie, inwestycje, kontraktację surowców rolnych, konkurencyjność wobec importu oraz ryzyko wzrostu nielegalnego obrotu. Projekt w obecnym kształcie nie zawiera wystarczającej analizy wpływu na gorzelnie rolnicze, producentów alkoholu etylowego, gospodarstwa rolne oraz krajowy łańcuch dostaw surowców. Ocena skutków regulacji powinna wprost odnosić się do wpływu projektowanej zmiany na rentowność działalności, poziom produkcji, zatrudnienie, inwestycje, kontraktację surowców rolnych, konkurencyjność wobec importu oraz ryzyko wzrostu nielegalnego obrotu.	Postulat nieuwzględniony OSR zawiera analizę wpływu projektowanych zmian na funkcjonowanie dużych, mikro - , małych i średnich przedsiębiorstw, a w związku z tym uwzględnia również wpływ projektowanych zmian m.in. na sektor producentów alkoholu etylowego. Dodatkowo, skala prognozowanych spadków konsumpcji nie uzasadnia twierdzenia, że projektowane zmiany doprowadzą do załamania handlu oraz radykalnego pogorszenia sytuacji dostawców z rynków rolnych. Napoje alkoholowe nawet po waloryzacji stawek pozostaną, choć w mniejszym stopniu niż obecnie, dostępne cenowo.
19	Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (BPCC) Francusko-Polska Izba Gospodarcza (CCIFP) Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich	Uwaga w zakresie OSR	Zarzut, dotyczący braku uwzględnienia w OSR wpływu projektowanych podwyżek na rozwój nielegalnego rynku napojów alkoholowych Jeśli zaproponowane podwyżki podatku akcyzowego wejdą w życie, akcyza na wyroby alkoholowe na przestrzeni lat 2022-2027 wzrośnie aż o 77%. Tak znaczne obciążenie pogłębi negatywne wyniki legalnie działających przedsiębiorstw, przenosząc konsumpcję do szarej strefy, a w konsekwencji obniży wpływy do budżetu państwa (mniejsze podatki dochodowe, VAT). Projektodawca nie przedstawił żadnej analizy wpływu podwyżki akcyzy na rozwój nielegalnego obrotu alkoholem. Tymczasem doświadczenia	Uwagi nieuwzględnione Szara strefa napojów alkoholowych jest w Polsce stosunkowo niewielka. Skorygowana mapa drogowa nominalnie nie przełoży się na załamanie legalnego rynku. Napoje alkoholowe nawet po waloryzacji stawek pozostaną, choć w mniejszym stopniu niż obecnie, dostępne cenowo. W

Fundacja Rzecznika Podatników Polish Vodka Associations Polska Izba Handlu Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji Kongres Polskiego Biznesu RP Polskie Towarzystwo Gospodarcze Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	innych rynków akcyzowych – zwłaszcza wyrobów tytoniowych, co przyznał sam rząd w sprawozdaniu budżetowym za 2025 r. – pokazują, że gwałtowny wzrost obciążeń fiskalnych sprzyja przemytowi, nielegalnej produkcji i obrotowi poza legalnym rynkiem. W praktyce oznaczałoby to większe ryzyko dla konsumentów, którzy sięgali by po alkohol niewiadomego pochodzenia, niepodlegający żadnej kontroli państwowej. Efektem znacznych podwyżek akcyzy będzie za to pogłębienie notowanego od lat spadku sprzedaży legalnych wyrobów spirytusowych (wg GUS -18% w latach 2021-2025) i przesunięcie konsumpcji w kierunku szarej strefy oraz zakupów alkoholu poza granicami Polski. Spodziewać się również można, że im wyższy podatek akcyzowy (dzisiaj stanowiący 50-60% ceny wódki), tym większa zachęta dla nielegalnych producentów i sprzedawców alkoholu do działania w szarej strefie. IPAG (Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych) szacuje, że w 2025 r. wpływy z akcyzy utracone wskutek nielegalnej sprzedaży wyrobów alkoholowych mogły wynieść 1,8 mld zł. To pieniądze, które nie trafiły do budżetu państwa, ochrony zdrowia, NFZ ani samorządów. Ale alkohol z nieznanego źródła to również poważne zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Nadmierne podnoszenie obciążeń podatkowych na rynku wyrobów akcyzowych może sprzyjać przemytowi, nielegalnej produkcji oraz wypychaniu części obrotu poza legalny system. Oznacza to straty dla uczciwych przedsiębiorców, ryzyko dla konsumentów oraz potencjalne ograniczenie zakładanych wpływów budżetowych. Jeśli wzrost cen przesunie część konsumpcji do szarej strefy, spodziewana nadwyżka budżetowa, a wraz z nią dodatkowe środki dla NFZ, może w praktyce nie zostać zrealizowana. Całkowite pominięcie (w projekcie) wpływu projektowanej podwyżki na rozwój szarej strefy. W przypadku rynku napojów spirytusowych jej	dokumentie OSR przewidziano przy tym, że szacowane dochody mogą być niższe z powodu m.in. możliwości wzrostu szarej strefy, większego niż prognozowany spadku sprzedaży ww. wyrobów akcyzowych, tworzenia znacznych zapasów przed wprowadzeniem planowanych podwyżek.
---	--	--

	Fundacja Forum Konsumentów Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy		udział szacowany jest już obecnie na około 17%. Trudno zaakceptować sytuację, w której projekt zakłada istotne zwiększenie obciążeń fiskalnych, jednocześnie nie analizując ryzyka dalszego wzrostu nielegalnego obrotu oraz jego konsekwencji dla legalnie działających przedsiębiorców i dochodów budżetowych. Przewidujemy, że konsumpcja przesunie się do szarej strefy, która gwałtownie wzrośnie, a także na napoje o gorszej jakości, co pogorszy rentowność produktów markowych. Poprzedzenie dalszego podwyższania stawek akcyzy na wyroby spirytusowe analizą odległości systemu podatkowego od punktu przegięcia krzywej Laffera oraz jego wpływu na wielkość szarej strefy;	
20	Krajowa Izba Gospodarcza Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (BPCC) Francusko-Polska Izba Gospodarcza (CCIFP) Polish Vodka Associations Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy Pracodawcy RP	Uwaga do OSR, uzasadnienia	Postulat uzupełnienia OSR o analizę wpływu na poszczególne grupy konsumentów (...) wg danych z raportu WHO (Raport WHO „<i>Alcohol taxes, prices and affordability in the WHO European Region in 2022</i>”), dostępność ekonomiczna alkoholu w Polsce nie odbiega od przeciętnych wartości w innych krajach europejskich i jest dwukrotnie niższa w porównaniu z krajami takimi jak Niemcy, Włochy czy Hiszpania, gdzie jest dwukrotnie wyższa (np. Niemcy – 2610, Włochy - 2 041, Hiszpania - 2 149, Szwajcaria - 2 108 butelek, podczas gdy Polska to 1028 butelek rocznie). W uzasadnieniu wskazano na rosnącą dostępność ekonomiczną alkoholu wyliczaną jako iloraz średniego wynagrodzenia w gospodarce i średniej ceny wyrobu. Jest to jednak czysto teoretyczne wyliczenie nie znajdujące pokrycia w rzeczywistości, a co najważniejsze w zachowaniu konsumentów. Nawet jeśli matematycznie konsumentów stać na więcej butelek piwa, wódki, czy wina, to nie jest tak w rzeczywistości, gdyż wzrost wszystkich innych towarów i usług, który (biorąc pod uwagę strukturę wydatków danego obywatela) jest wyższy	Uwagi nieuwzględnione W debacie publicznej dla zobrazowania zjawisk o charakterze ekonomicznym w kontekście dostępności cenowej z reguły występuje odniesienie do wysokości średnich zarobków. Niezależnie od tego do jakiej miary dochodów odniesiemy ceny detaliczne napojów alkoholowych potwierdzi się wzrost ich dostępności. Podwyższenie stawek akcyzy na wszystkie napoje alkoholowe ma na celu przede wszystkim ograniczenie spożycia tych napojów, a w konsekwencji redukcję negatywnych skutków

	Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce Fundacja Forum Konsumentów Konfederacja Lewiatan Polskie Towarzystwo Gospodarcze Grupa Żywiec Sp. z o.o. Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych Związek Pracodawców i Przedsiębiorców	niż wskaźnik inflacji, może oznaczać, że nawet przy istotnym wzroście przeciętnego wynagrodzenia, po uwzględnieniu wzrostu kosztów życia, realne dochody nie wzrosły w przypadku osób słabiej zarabiających, a spadły. Dodatkowo- zgodnie z danymi dostępnymi na stronie internetowej Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (kcpc.gov.pl) - spożycie napojów alkoholowych wykazuje tendencję spadkową. W roku 2020 w Polsce spożycie ogółem napojów alkoholowych wyniosło 9,6 l, zaś do 2024 r. spadło do poziomu 8,8 l, co daje niemal 10% spadek. Spadek spożycia dotyczy także wyrobów spirytusowych z poziomu 3,7 l w 2020 r. do 3,4 l w 2024 r. (roczne spożycie na jednego mieszkańca w przeliczeniu na czysty alkohol). Spożycie zmniejsza się trzeci rok z rzędu, a biorąc pod uwagę dane z 2025 r., w którym również wystąpił spadek, jest to czwarty rok z rzędu spadku spożycia alkoholu. Na spadek o 1 litra składa się zmniejszenie o 0,6 litra spożycia piwa, 0,3 litra spożycia wyrobów spirytusowych i 0,1 litra wina. Polska znajduje się w średniej krajów europejskich pod względem konsumpcji alkoholu. Od 6 lat rynek piwa w Polsce pozostaje w trendzie spadkowym. W 2019 r. produkcja krajowa piwa wg GUS wyniosła 39.744 mln hl, podczas gdy w 2024 r. spadła do poziomu 34.560 mln hl co oznacza spadek o 5.184 mln hl (-13%). Tendencja spadkowa obserwowana jest również za 2025 r. wg danych GUS, w pierwszym półroczu spadek ten wyniósł 6,9% rdr. Spadki konsumpcji piwa są w niewielkim stopniu rekompensowane znaczącym wzrostem segmentu piw bezalkoholowych, jednak udział tych produktów w rynku na poziomie ok. 7% nie jest w stanie zmienić diametralnie sytuacji na rynku. Od 2019 r. wolumen tych piw zwiększył się o 57% i wykazuje nadal tendencję zwyżkową. (...) poziom konsumpcji alkoholu w Polsce wcale nie jest wyższy niż średnia europejska, na co wskazuje opracowany przez Komisję Europejską dokument „State of Health in the EU. Poland. Country	społecznych, wiążących się ze spożywaniem alkoholu. Ponadto jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, z danych EUROSTATU wynika, że Polska znalazła się na drugim miejscu w UE pod względem zgonów związanych z nadużywaniem alkoholu. W 2022 r. odnotowano 9,34 zgony na 100 tys. mieszkańców, co plasuje nas za Słowenią (15,69) i przed Chorwacją (7,72) oraz Danią (7,49). Są to zgony, którym można zapobiec.
--	---	---	--

			Health Profile 2025” („The average alcohol consumption among adults in Poland was equivalent to 10 litres of alcohol per person in 2023. This was only slightly above the EU average of 9.8 litres in 2022”). Trend spadkowy potwierdzają również dane OECD opublikowane w 2025 r., zgodnie z którymi Polska znalazła się poza czołową 10-tką krajów z najwyższym spożyciem alkoholu w Europie, m.in. za Niemcami, Litwą i Czechami. Pozorny wzrost dostępności cenowej napojów alkoholowych nie ma żadnego związku z poziomem konsumpcji i dlatego nie powinien stanowić uzasadnienia dla przyjęcia kolejnej, skumulowanej podwyżki stawek akcyzy na napoje alkoholowe. Ważniejszym parametrem jest kryterium dochodu rozporządzalnego, a nie czysto statystyczna dostępność ekonomiczna. Jak wylicza GUS, „w 2022 r. sytuacja materialna gospodarstw domowych, pomimo wzrostu przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego, realnie pogorszyła się.” (por. https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycialudnosci/sytuacja-gospodarstw-domowych-w-2022-r-w-swietle-badania-budzetowgospodarstw-domowych,3,22.html). Również w kolejnym roku, dochód rozporządzalny wzrósł realnie jedynie o 2,1 proc. pomimo nominalnego wzrostu o 13,7 proc. Powyższe oznacza, że np. wzrost średnich cen alkoholu był wyższy niż realny wzrost dochodu rozporządzalnego, pomimo że nominalnie gospodarstwa domowe dysponowały wyższymi dochodami. (...) projekt odwołuje się do średniego wynagrodzenia w gospodarce i wylicza dostępność ekonomiczną w oparciu o tę wartość. Tymczasem mediana wynagrodzeń jest znacznie niższa od średniego wynagrodzenia. Wzrost średniego wynagrodzenia pochodzi w największym stopniu ze wzrostu (często znaczącego) mniejszości	
--	--	--	---	--

			pracowników. Zatem można mówić o wzroście dostępności ekonomicznej alkoholu wyłącznie dla niewielkiej części najlepiej zarabiających Polaków, podczas gdy większość stać realnie na coraz mniej. Nawet 25% pracowników otrzymuje wynagrodzenie na określonym minimalnym poziomie i te osoby stać na coraz mniej, a nie na coraz więcej. Wzrost płacy minimalnej w 2026 r. wynosi 3% - widać więc, że realna siła nabywcza pracowników nie wzrośnie. Powoływanie się zatem na takie kryterium uważamy za błędne i nie mające pokrycia w realiach życia codziennego większości obywateli. (...) obserwowany zarówno w Polsce, jak i w większości państw europejskich trend ograniczania konsumpcji alkoholu oraz dynamiczny rozwój segmentu produktów NoLo wskazują, że zmieniają się preferencje konsumentów, zwłaszcza młodego pokolenia. Oznacza to, że wzrost dostępności ekonomicznej produktów alkoholowych nie przekłada się już na wzrost ich konsumpcji, a argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu projektu nie znajduje potwierdzenia w aktualnych trendach rynkowych. (...) od kilku lat to nie dostępność alkoholu i siła nabywcza decydują o poziomie spożycia alkoholu w Polsce Uzupełnienie OSR o analizę wpływu na poszczególne grupy konsumentów, w tym gospodarstwa domowe o różnych poziomach dochodów, osoby młode i osoby uzależnione.	
21	Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	Uwaga dot. uzasadnienia	Poparcie dla podwyższenia akcyzy na napoje alkoholowe Przyjęty kierunek zmian, polegający na podwyższeniu akcyzy na napoje alkoholowe, zasługuje w pełni na poparcie. Wśród trzech najbardziej efektywnych, zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia, strategii ograniczania spożycia alkoholu znajdujemy zwiększenie ceny napojów alkoholowych poprzez opodatkowanie.	Nie wymaga stanowiska resortu z uwagi na poparcie projektu.

			W Polsce w 2021 r. przyjęto Mapę Akcyzową wg której od 2023 do 2027 r. corocznie wysokość akcyzy na alkohol miała się zwiększać o kolejne 5 proc. Specjaliści i aktywiści zajmujący się zdrowiem publicznym liczyli, że wprowadzony podatek akcyzowy przyczyni się do ograniczenia dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych w Polsce. Wbrew oczekiwaniom, nie wpłynęło to jednak w dłuższej perspektywie czasowej na zmniejszenie dostępności ekonomicznej alkoholu, bowiem wzrost ich ceny nie nadążał za wzrostem zarówno inflacji, jak i wynagrodzeń. Dostępność ekonomiczna napojów alkoholowych mierzona ich ilością, jaką można zakupić za miesięczne średnie wynagrodzenie rosła mimo podwyżek cen napojów alkoholowych podążających za wzrostem podatku akcyzowego. Po prostu, podwyżki cen napojów alkoholowych nie nadążały za wzrostem wynagrodzeń. Jeszcze w 2019 za przeciętną płacę można było kupić 866 litrów piwa, albo 213 półlitrowych butelek wódki, względnie 206 standardowych butelek wina. Po pięciu latach było to już 1109 litrów piwa, 251 butelek wódki lub 330 butelek wina. Dane (...) wskazują na osiemnastoprocentowy wzrost dostępności ekonomicznej wódki, dwudziestoośmioprocentowy wzrost dostępności piwa oraz aż sześćdziesięcioprocentowy wzrost dostępności wina. Powyższe (...) przekonuje, iż wzrost akcyzy w latach 2019 – 2024 nie był wystarczający dla osiągnięcia minimalistycznego celu, jakim mogłoby być chociaż zastopowanie wzrostu dostępności napojów alkoholowych, nie mówiąc o jego spadku. Jednakowoż, zapowiedziany przez MF wzrost akcyzy będzie korzystny z punktu widzenia zdrowia publicznego, a także zmniejszenia wydatków na ograniczanie szkód zdrowotnych spowodowanych piciem alkoholu, skali przemocy domowej, przestępczości, wypadków drogowych i wielu innych problemów związanych z alkoholem. Wzrost opodatkowania alkoholu może przyczynić się do obniżenia wskaźników śmiertelności w kategoriach chorób związanych z używaniem alkoholu tj. marskości wątroby, chorób układu krążenia oraz udarów mózgu.	
--	--	--	---	--

			Ponadto wysoka cena alkoholu wpływa na zmniejszenie poziomu spożycia napojów alkoholowych zwłaszcza wśród młodzieży oraz grup najbardziej wrażliwych społecznie.	
--	--	--	--	--

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM — ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*		
Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (UD 418)		
..... Tytuł projektu - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacja zamieszczona w programie prac legislacyjnych		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa i imię i nazwisko** ZWIĄZEK PRACODAWCÓW POLSKA RADA WINIARSTWA		
2. Siedziba/miejsce zamieszkania**		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1		
2		
3		
4		
5		
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĄDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
Projekt ustawy postrzegamy jako kolejną próbę naruszenia umowy społecznej, jaką była akcyzowa mapa drogowa przyjęta na lata 2022–2027. Zwracamy uwagę, że – obok podwyższenia stawek akcyzy – proponowane rozwiązanie prowadzi do zmiany zaplanowanych w mapie akcyzowej relacji pomiędzy opodatkowaniem poszczególnych kategorii napojów alkoholowych. Uderza to w cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj., istotnie obniżając konkurencyjność tych produktów na rynku. Mechanizm corocznych, przewidywalnych zmian stawek akcyzy został wprowadzony w celu zapewnienia stabilności oraz umożliwienia przedsiębiorstwom planowania działalności w perspektywie wieloletniej. Proponowane zmiany podważają podstawowe założenia przyjętego wcześniej rozwiązania, poważnie naruszając zaufanie do przewidywalności polityki fiskalnej państwa. Co więcej, rodzą również wątpliwości co do racjonalności prowadzonej polityki fiskalnej i podważają przekonanie, że polityka ta opiera się na rzetelnej ocenie faktów, analizie skutków regulacji oraz długofalowym planowaniu. Projekt ustawy uzasadniany jest wzrostem siły nabywczej konsumentów, a w konsekwencji zwiększającą się dostępnością cenową alkoholu. Tymczasem w ostatnich latach obserwowany jest		

wyraźny spadek sprzedaży napojów alkoholowych, będący efektem zarówno corocznych podwyżek akcyzy obowiązujących od 2022 r., długoterminowych zmian preferencji konsumentów i trendów prozdrowotnych, jak również rozwoju szarej strefy¹. W rezultacie projektowane rozwiązania dotyczą branży, która już obecnie mierzy się z trwałym spadkiem sprzedaży. Co więcej, prognozy rynkowe wskazują, że tendencja ta ma charakter strukturalny i będzie utrzymywać się również w kolejnych latach. W naszej ocenie projektowana, **skokowa podwyżka akcyzy – bezprecedensowa pod względem skali – stanowi rozwiązanie obarczone wysokim ryzykiem zarówno w aspekcie gospodarczym, jak i dotyczącym kwestii zdrowia publicznego**. Tak gwałtowny wzrost obciążeń podatkowych nieuchronnie zwiększy atrakcyjność działalności prowadzonej w szarej strefie, prowadząc m.in. do wzrostu nielegalnej produkcji alkoholu, odkażania alkoholu skażonego czy przemytu.

Wnioskujemy o rezygnację z dalszego procedowania projektu.

Postulujemy przeprowadzenie analizy dotyczącej poziomu obciążeń akcyzowych nakładanych na napoje alkoholowe w państwach członkowskich Unii Europejskiej, z uwzględnieniem ich wpływu na wskaźniki zdrowia publicznego, w szczególności liczbę zgonów związanych z nadużywaniem alkoholu, skalę epizodów typu *binge drinking* oraz inne negatywne skutki nieodpowiedzialnej konsumpcji alkoholu. Dopiero analiza uwzględniająca zarówno poziom opodatkowania, jak i rzeczywiste efekty zdrowotne oraz społeczne pozwala na wyciągnięcie rzetelnych wniosków co do skuteczności poszczególnych modeli polityki akcyzowej.

Przytominamy, że w kilkunastu państwach członkowskich Unii Europejskiej stawka akcyzy na wina spokojne jest zerowa. Wśród nich znajdują się państwa graniczące z Polską - Niemcy, Czechy i Słowacja, co ma znaczenie z perspektywy konkurencyjności rynku oraz ryzyka występowania zjawisk związanych z transgranicznym nabywaniem wyrobów.

Doświadczenia państw o ugruntowanej kulturze wina pokazują, że odmienne traktowanie tej kategorii napojów alkoholowych – m.in. poprzez utrzymywanie zerowej stawki akcyzy – sprzyja bardziej zrównoważonym wzorcom konsumpcji alkoholu i ograniczeniu zachowań wysokiego ryzyka. Zamiast koncentrować się wyłącznie na podnoszeniu obciążeń fiskalnych, zasadne jest czerpanie z doświadczeń państw, które osiągają korzystniejsze rezultaty w zakresie zdrowia publicznego dzięki rozwiązaniom uwzględniającym uwarunkowania kulturowe konsumpcji napojów alkoholowych. Takie podejście powinno stanowić istotny punkt odniesienia przy kreowaniu polskiej polityki akcyzowej, zostało jednak zignorowane w przygotowaniu konsultowanego projektu.

W projekcie, przy okazji propozycji aktualizacji stawek w przewidzianych na 2027 r. w akcyzowej mapie drogowej, zaprojektowana została **zmiana relacji obciążeń akcyzowych na niekorzyść cydru i perry o zawartości alkoholu do 5%**. Przewidziano dla tej kategorii podwyżkę o **ponad 73% wyższą niż dla pozostałych napojów alkoholowych**. Nie zostało to jednak przedstawione w uzasadnieniu.

Kategorie napojów alkoholowych zgodnie z projektem mają zostać objęte jednolitą, proporcjonalną podwyżką akcyzy o 15% względem stawek przewidzianych w mapie akcyzowej obowiązującej na

¹ Szara strefa 2026 Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych

podstawie ustawy na rok 2027. Odmienne potraktowano jednak cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj., które przez ustawodawcę zostały od 2022 r. pozostawione poza akcyzową mapą drogową w celu wsparcia tego segmentu rynku. Ta kategoria miałaby teraz zostać objęta podwyżką o 26% względem poziomu przewidzianego w ustawie na rok 2027.

Wyłączenie z akcyzowej mapy drogowej przyniosło w ostatnich latach pozytywny, zgodny z intencją ustawodawcy efekt, w postaci wzrostu produkcji cydru w Polsce. Dane GUS² wskazują, że w 2025 r. produkcja sprzedana cydru wzrosła o 3.7% w porównaniu z 2024 r. Choć polski rynek cydru pozostaje bardzo niewielki – zarówno na tle innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jak i w porównaniu z pozostałymi kategoriami napojów alkoholowych w Polsce – i wynosi zaledwie około 5 mln litrów, obserwowany jest umiarkowany trend wzrostowy. Tendencja ta utrzymuje się również w 2026 r. – w okresie styczeń–maj 2026 r. produkcja sprzedana była wyższa o około 6.9% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Planując podniesienie stawki akcyzy na cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj. znacznie ponad wartość przewidzianą dla pozostałych alkoholi, w dokumencie oceny skutków regulacji wskazano jedynie, że wyłączenie cydru i perry z mapy akcyzowej doprowadziło do „zachwiania relacji pomiędzy opodatkowaniem poszczególnych kategorii napojów alkoholowych, zwiększając skalę uprzywilejowania tej kategorii ponad poziom pierwotnie zamierzony przez ustawodawcę”.

Należy jednak podkreślić, że przyjmując mapę drogową akcyzy, ustawodawca intencjonalnie wyłączył od 2022 r. cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj. z jej zakresu, zakładając odrębne podejście oraz określając relacje pomiędzy poszczególnymi kategoriami alkoholu, które miały zostać osiągnięte w 2027 r.

Nie wskazano argumentów przemawiających za odejściem od dotychczasowych relacji obciążeń akcyzowych, ani nie dokonano oceny spodziewanych skutków gospodarczych, fiskalnych lub społecznych. Trudno przyjąć, aby celem projektowanego, w praktyce dyskryminującego potraktowania tej kategorii, było zwiększenie wpływów budżetowych, ponieważ w skali wpływów z akcyzy od napojów alkoholowych udział cydru pozostaje marginalny – ok. 5 mln zł rocznie. Cydr o zawartości alkoholu do 5% nie jest też kategorią produktu, której poziom konsumpcji, profil ryzyka zdrowotnego ani wpływ na negatywne zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu mogłyby w jakikolwiek sposób uzasadniać objęcie go podwyżką akcyzy wyższą niż przewidziana dla innych kategorii napojów. Dostępność cenowa cydru względem pozostałych kategorii alkoholu nie jest wysoka i pozostaje wyraźnie niższa niż w przypadku piwa, dla którego przewidziano niższy poziom zmian obciążeń akcyzowych. **Projektowane rozwiązanie jest w naszej opinii pozbawione merytorycznego uzasadnienia** i nie znajduje oparcia ani w przesłankach związanych z ochroną zdrowia publicznego, ani w argumentach gospodarczych czy fiskalnych. Proponowana podwyżka uderza w produkt wytwarzany z polskich jabłek, osłabiając konkurencyjność krajowych producentów cydru.

Planowana zmiana prowadzi do istotnego zaburzenia relacji akcyzowych pomiędzy poszczególnymi kategoriami napojów alkoholowych względem ustaleń przyjętych przez

² GUS – „Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych w grudniu 2025 r.”, „Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych w maju 2026 r.”

ustawodawcę na 2027 r. Oznacza pogorszenie pozycji cydru o zawartości alkoholu do 5% względem innych alkoholi, w szczególności względem piwa i obniżenie jego konkurencyjności.

Beneficjentem projektowanej zmiany będą producenci piw smakowych i napojów piwnych - produktów, które stanowią bezpośrednią konkurencję dla cydru. Są to produkty o zbliżonym charakterze, pełniące funkcję substytutów na rynku. Nie powinno umknąć uwadze, że piwa korzystają w Polsce z istotnej przewagi regulacyjnej – mogą być przedmiotem reklamy i promocji, w przeciwieństwie do cydru, a przez wiele lat były również objęte korzystniejszym opodatkowaniem akcyzowym. Co więcej, jako jedyne z napojów alkoholowych do tej pory nie zostały objęte regulacjami określającymi warunki ich produkcji, definicje i parametry jakościowe.

Wprowadzenie akcyzowej mapy drogowej od 2022 r. w pewnym stopniu ograniczało istniejącą dysproporcję, choć wyłącznie w wymiarze fiskalnym, stopniowo poprawiając konkurencyjność cydru. Wyłączenie cydru z corocznych podwyżek akcyzy umożliwiło producentom konsekwentne budowanie pozycji rynkowej. Efektem tych działań nie był gwałtowny wzrost sprzedaży, lecz stopniowy rozwój rynku, który po latach spadków i stagnacji zaczął wykazywać oznaki stabilnego wzrostu.

Projekt przedstawiony przez Ministerstwo Finansów oznacza jednak odejście od przyjętego wcześniej kierunku i zwrot w kierunku fiskalnego uprzywilejowania piw smakowych oraz innych napojów piwnych, stanowiących dla cydru bezpośrednie substytuty rynkowe. W konsekwencji spodziewamy się zaprzepaszczenia efektów akcyzowej mapy drogowej, której celem było stopniowe tworzenie bardziej zrównoważonych warunków konkurencji pomiędzy tymi kategoriami napojów alkoholowych.

Przypominamy, że nasza organizacja od wielu lat zwraca uwagę na dominującą pozycję zagranicznych koncernów piwowarskich oraz otoczenie regulacyjne sprzyjające ich produktom. Wielokrotnie wskazywaliśmy, że przewaga konkurencyjna napojów piwnych i piw smakowych względem cydru nie wynika z mechanizmów czysto rynkowych, lecz przede wszystkim z obowiązujących rozwiązań prawnych i fiskalnych, które od lat uprzywilejowują tę kategorię produktów. Skutkiem jest sytuacja, w której kraj będący największym producentem jabłek w Europie pozostaje jednym z najmniejszych rynków cydru – porównywalnym pod względem skali z rynkami Chorwacji, Serbii, czy Grecji, a pięciokrotnie mniejszym niż Finlandia, czy Szwecja.

Z tego względu od lat postulujemy wprowadzenie zerowej stawki akcyzy na cydr o zawartości alkoholu do 5%. Rozwiązanie takie nie byłoby wyjątkiem na tle Unii Europejskiej – w 11 państwach członkowskich akcyza wynosi 0 EUR, a w kolejnych trzech nie przekracza około 2 EUR za hektolitr.

W związku z powyższym wyrażamy sprzeciw wobec projektowanej zmiany polegającej na objęciu cydru i perry o zawartości alkoholu do 5% obj. podwyżką akcyzy o ponad 73% wyższą niż przewidziana dla pozostałych kategorii napojów alkoholowych. Rozwiązanie to prowadzi do nieuzasadnionego różnicowania skali wzrostu obciążeń akcyzowych pomiędzy poszczególnymi kategoriami napojów alkoholowych oraz odchodzi od relacji przyjętych przez ustawodawcę w obowiązującej akcyzowej mapie drogowej, co jest w naszej opinii naruszeniem zasady zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1.	Odpis z Krajowego Rejestru Sądowego	
2.		
3.		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia (podać datę z treści F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAN Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia		

- * Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
- ** Niepotrzebne skreślić.